

Uniwersytet Wrocławski
Wydział Fizyki i Astronomii

Jakub Jędros

Aplikacja do oznaczania miejsc
i planowania wycieczek
jako przykład aplikacji mobilnej
wykorzystującej zapis danych w chmurze
oraz Google Maps Platform

Application allowing for saving places
and planning trips as example of a mobile application
using cloud database and Google Maps Platform

Praca inżynierska na kierunku
Informatyka Stosowana i Systemy Pomiarowe

Opiekun:
prof. dr hab. Zbigniew Koza

Wrocław, 9 maja 2022

Spis treści

1 Wstęp	5
2 Struktura aplikacji	7
2.1 Chmura obliczeniowa Google	8
2.1.1 Firebase	9
2.1.2 Google Maps Platform	11
2.2 Aplikacja mobilna	13
2.2.1 Kotlin i Android Studio	13
2.2.2 Model danych	13
3 Implementacja	16
3.1 Interfejs użytkownika	16
3.2 Integracja z Firebase	19
3.2.1 Implementacja Firebase Authentication	19
3.2.2 Implementacja Firebase Cloud Firestore	20
3.3 Integracja z Google Maps Platform	23
3.3.1 Integracja z Maps SDK for Android	23
3.3.2 Integracja z Directions API	24
4 Prezentacja aplikacji	27
4.1 Ekrany autoryzacji użytkownika	27
4.1.1 Ekran powitalny	27
4.1.2 Ekran rejestracji	27
4.1.3 Ekran logowania za pomocą konta Twitter	28
4.2 Ekrany główne	30
4.2.1 Ekran mapy	30
4.2.2 Ekran ustawień	34
4.2.3 Listy ulubionych miejsc i wycieczek	35
4.2.4 Listy miejsc i wycieczek użytkownika	38
4.2.5 Lista najpopularniejszych wycieczek	40
5 Podsumowanie	42

Streszczenie

W niniejszej pracy dyplomowej przedstawiam proces tworzenia w języku Kotlin aplikacji mobilnej na system operacyjny Android, na przykładzie aplikacji mobilnej dającej użytkownikom możliwość zapisu miejsc na mapie Wrocławia oraz planowania wycieczek z wykorzystaniem uprzednio zapisanych lokalizacji. Użytkownik może zapisywać miejsca i wycieczki jako prywatne (widoczne tylko dla niego) lub publiczne (wyświetlane na mapach innych użytkowników).

Zgodnie z założeniami, aplikacja ma umożliwić jej użytkownikom:

- wyświetlanie swojej pozycji na mapie Wrocławia (tzw. lokalizacja);
- dodawanie Miejsc, którym można przypisać nazwę, opis oraz kategorię;
- tworzenie Wycieczek składających się z maksymalnie dziesięciu Miejsc;
- dodawanie Etykiet do wszystkich Miejsc publicznych;
- rysowanie na mapie ścieżek prowadzących do Miejsc oraz obrazowanie trasy wycieczek.

Aplikacja ma służyć jako narzędzie społecznościowe umożliwiające użytkownikom informowanie innych o ciekawych miejscach oraz tworzenie planów wycieczek. Użytkownicy mogą dodawać interesujące ich miejsca oraz wycieczki do list „Ulubionych”. Użytkownik może wytyczyć ścieżkę do każdego Miejsca, a każdej Wycieczce towarzyszy możliwość wyświetlenia na mapie Wrocławia trasy przechodzącej przez wszystkie jej Miejsc w kolejności zadanej przez użytkownika.

Do przechowywania dane o użytkownikach, zdefiniowanych przez nich Miejscach oraz Wycieczkach w chmurze obliczeniowej Google Cloud moja aplikacja wykorzystuje platformę Firebase. Komunikacja z bazą danych zachodzi za pomocą bibliotek i API tworzonych przez firmę Google z myślą o aplikacjach mobilnych i webowych.

Interfejs użytkownika zaprojektowany został z użyciem stworzonego przez Google stylu graficznego i języka projektowego Material Design.

Abstract

This thesis describes the process of creating a mobile application for Android operating system, written in the language Kotlin, on the example of a mobile application that allows its users to save places on the map of Wroclaw and to plan trips using the aforementioned places. The user can save places as private or public, which can be seen on the map by other users. Main goals of the project were:

- Detecting the position of the user on the map of Wroclaw.
- Letting the user add a Place containing name, description and belonging to a category.
- Letting the user create Trips consisting of at most ten places.
- Letting the user add Tags to every public Place.
- Drawing the paths on the map that lead to a place or chart the path of a trip.

The application is meant as a social network, allowing the users to share interesting places and to save their trip plans. Users can save places and trips by adding them to lists of Favourites. It is possible to chart a path to every place. Every trip allows the user to chart a path through all of its places in an order arranged by the user.

The application stores the data of its users and their places and trips in Google Cloud Computing Engine using the service of the Firebase platform. Communication with the database is facilitated by libraries and API's created by Google with mobile and web applications in mind.

User interface was created using Material Design — graphic style and project language created and maintained by Google.

1 Wstęp

Projekt powstał z myślą o stworzeniu aplikacji społecznościowej pozwalającej użytkownikom na dzielenie się ciekawymi miejscami, które odwiedzili, oraz pozwalającej na planowanie wycieczek. Aplikacja może posłużyć jako narzędzie pomagające turystom i obcokrajowcom poznać ciekawe obiekty w nieznanej okolicy. Motywacją do stworzenia aplikacji była też chęć nauczenia się tworzenia aplikacji integrujących w sobie technologie Google Maps Platform i Firebase, a także chęć stworzenia środowiska społecznościowego pozwalającego na komunikowanie się niewykorzystujące pisemnego wkładu użytkowników.

Po zarejestrowaniu się za pomocą adresu e-mail lub konta Twitter, użytkownik witany jest przez ekran główny wyświetlający mapę oraz pasek nawigacji. Za pomocą znajdującego się na środku paska nawigacji przycisku „Dodaj” użytkownik może w miejscu na mapie znajdującym się w centrum ekranu ustawić Pinezkę, dodając tym samym Miejsce do bazy danych. Użytkownik może ustalić nazwę, opis i kategorię miejsca, oraz określić, czy jest to miejsce prywatne, czy publiczne. Korzystając z przycisków znajdujących się na górze ekranu, użytkownik może przeszukać okolicę widoczną na ekranie w poszukiwaniu Miejsc. Dolne menu umożliwia użytkownikowi nawigację pomiędzy widokiem mapy, ustawień konta użytkownika, listą ulubionych miejsc i wycieczek użytkownika, listą miejsc i wycieczek stworzonych przez użytkownika oraz listą najpopularniejszych wycieczek. Po przeglądnięciu okolicy w poszukiwaniu Miejsc, na mapie wyświetla się pinezki reprezentujące Miejsc. Kliknięcie jednej z nich otworzy menu prezentujące okoliczne Miejsc wraz z ich opisem. W tym oknie użytkownik ma możliwość dodania miejsca do istniejącej już wycieczki lub stworzenia nowej, zawierającej wybrane miejsce.

Istotnym elementem projektu jest system Etykiet (Tagów). Umożliwia on wzajemną komunikację użytkowników bez konieczności pisemnego wkładu takiego, jakim są np. komentarze. Jest to prosty system pozwalający każdemu użytkownikowi na przypisanie każdemu publicznemu Miejscu dowolnej liczby spośród predefiniowanego zbioru Etykiet. Każde Miejsce zlicza ilość nadanych mu przez użytkowników Etykiet i wyświetla 10 najpopularniejszych z nich w menu Miejsc. Pozwala to na pewien sposób oceny miejsca pod kątem jego przeznaczenia, a nawet reinterpretacji przeznaczenia założonego przez autora miejsca.

Aplikacja została stworzona za pomocą języka programowania Kotlin, który jest zalecanym przez firmę Google językiem do tworzenia natywnych aplikacji na system operacyjny Android. Jest on rozwijany przez firmę JetBrains. Firma ta jest także twórcą Android Studio — zintegrowanego środowiska programistycznego dedykowanego do programowania aplikacji na urządzenia z systemem Android. Android Studio posiada zintegrowane emulatory urządzeń oraz szereg narzędzi ułatwiających tworzenie aplikacji mobilnych.

Wszelkiego rodzaju dane zapisywane są przez aplikację w chmurze obliczeniowej Google za pośrednictwem serwisu Firebase. Firebase to serwis typu „Back-end jako Usługa” (ang. *Back-end as a Service*, BaaS) należący do firmy Google. Komunikacja pomiędzy Firebase a aplikacją zachodzi za pomocą specjalistycznych bibliotek, których zastosowanie zostanie przybliżone w dalszej części pracy. Dane użytkowników, miejsc

oraz wycieczek zapisywane są w oferowanej w usługach serwisu Firebase nierelacyjnej bazie danych Firestore.

Google Maps Platform to obszerny zestaw wielu Interfejsów Programowania Aplikacji (ang. *application programming interface*, API) należących do trzech głównych kategorii: Maps (mapy), Places (miejscia) i Routes (trasy). W niniejszej pracy zastosowałem należące do pierwszej kategorii „Maps SDK for Android” oraz należące do trzeciej kategorii Directions API. Opis integracji tych interfejsów zawarty jest w dalszych częściach pracy.

Kod źródłowy programu dostępny jest w repozytorium w serwisie GitHub, pod adresem <https://github.com/baqterya/WroclawTripPlanner>.

2 Struktura aplikacji

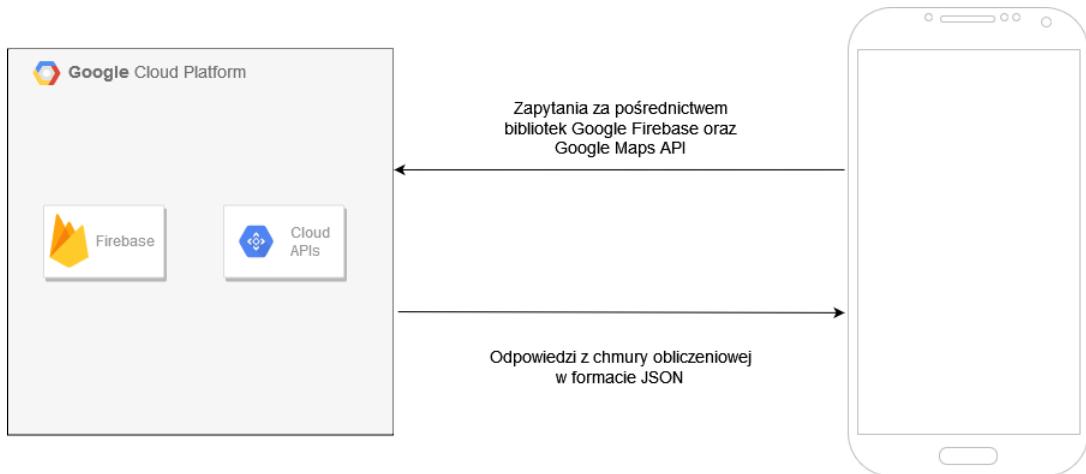
Aplikacja składa się z dwóch głównych komponentów:

- Aplikacji mobilnej dostępnej na system Android.
- Warstwy back-end zapewnianej przez usługi serwisu Firebase.

Aplikacja mobilna stworzona została zgodnie ze wzorem architektury MVVM (ang. *Model-View-Viewmodel*, Model-Widok-Viewmodel). Oznacza to, że struktura aplikacji podzielona jest na trzy główne elementy:

- Model — reprezentacja obiektów przechowywanych w bazie danych, warstwa danych.
- Widok — warstwa graficzna, wizualna, obsługująca interakcję użytkownika. Reprezentacja modelu w poszczególnych elementach interfejsu użytkownika.
- Viewmodel — abstrakcyjny obiekt separujący warstwę danych od warstwy widoku. Zawiera w sobie logikę komunikacji aplikacji z bazą danych, oddzielając elementy interfejsu od logiki tej komunikacji.

Firebase [23] jest platformą zapewniającą twórcom aplikacji mobilnych i sieciowych różnorodność narzędzi ułatwiających rozwój aplikacji. Platforma jest ściśle powiązana z Google Cloud Platform — główną usługą chmur obliczeniowych Google. Warstwa back-end wykorzystuje dwa produkty oferowane przez Firebase: Cloud Firestore — nierelacyjną bazę danych mającą formę drzewa w pliku o formacie JSON oraz Authentication — narzędzie pozwalające na bezpieczne uwierzytelnianie użytkowników w serwisie zbudowanym na bazie Firebase.

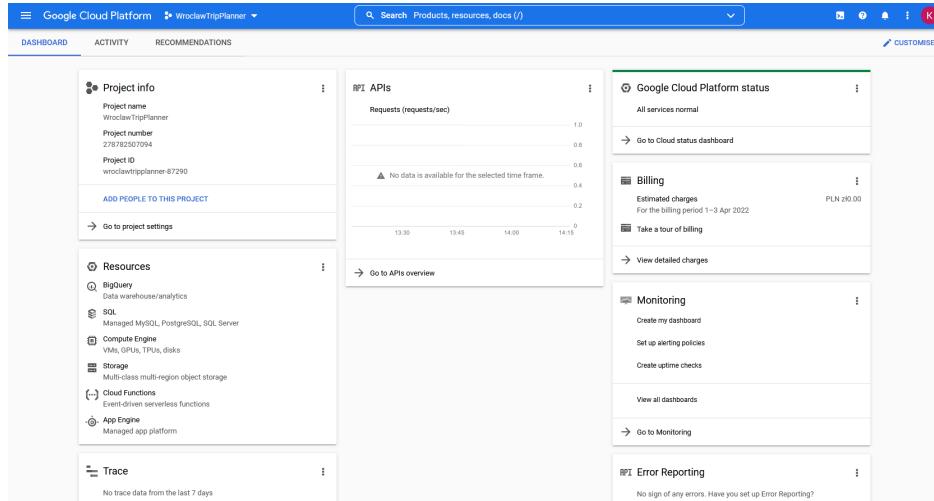

Rysunek 1: Komunikacja aplikacji z Chmurą Obliczeniową Google.

2.1 Chmura obliczeniowa Google

Usługi Chmury Obliczeniowej Google oferowane są za pośrednictwem serwisu Google Cloud Platform [20], czyli kompletnego zestawu narzędzi i usług pozwalających deweloperom budować aplikacje korzystające z tej samej infrastruktury, której firma Google używa do budowania swoich produktów konsumenckich, takich jak Google Search, Gmail i YouTube. Google Cloud Platform zapewnia użytkownikom szereg usług typu Infrastruktura Jako Usługa (ang. *Infrastructure as a Service*, IaaS), Platforma Jako Usługa (ang. Platform as a Service, PaaS) itp. Oznacza to, że Google Cloud Platform jako chmura obliczeniowa ofiarowuje swoim użytkownikom sprzęt komputerowy zoptimizowany do ich konkretnych potrzeb i uzupełniony warstwą abstrakcji, jaką jest interfejs chmury obliczeniowej [1].

Wśród licznych produktów dostępnych na Google Cloud Platform [18] warto wyróżnić App Engine — serwis typu Platforma Jako Usługa pozwalający na wdrażanie aplikacji w językach takich jak Java, PHP, czy Python; Compute Engine — usługę typu Infrastruktura Jako Usługa służącą do tworzenia maszyn wirtualnych; a także różnorodne narzędzia wykorzystywane m.in. do przechowywania danych, wspomagania aplikacji wykorzystujące *machine learning*, zapewniających usługi bezpieczeństwa, ułatwiających zarządzanie projektami oraz wykorzystywanych w analityce. Ponadto w ofercie Google Cloud Platform znajduje się kategoria usług **API Platform**. Udosępnia ona obszerną bibliotekę Interfejsów Programowania Aplikacji. Należą do niej zarówno API tworzone przez Google, takie jak Cloud Translation API, Google Drive API, czy wykorzystane w niniejszej pracy Maps SDK for Android i Directions API, ale także interfejsy tworzone przez firmy postronne. Projekt stworzony na platformie Firebase jest równocześnie projektem Google Cloud platform, co pozwala na proste korzystanie z usług zapewnianych przez oba serwisy.

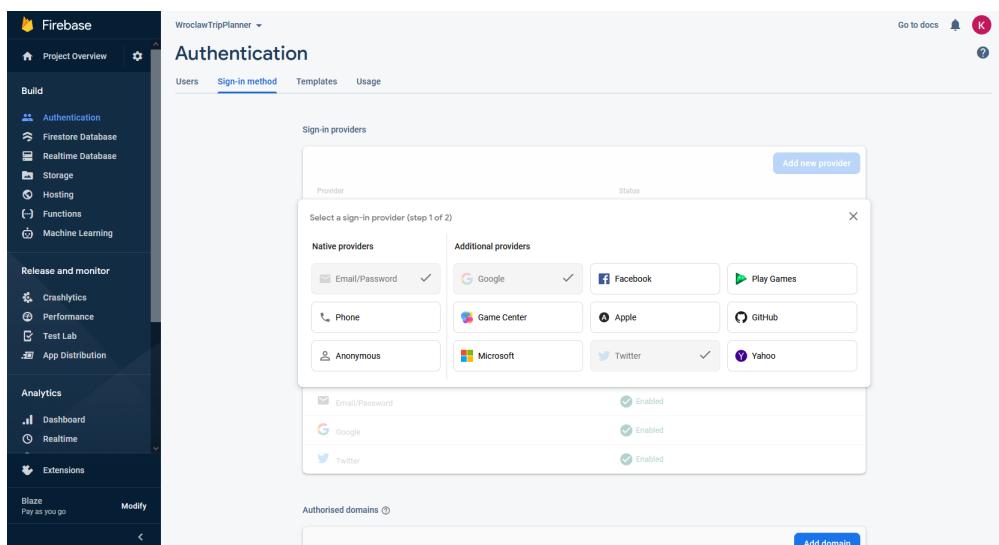
Rysunek 2: Ekran główny konsoli Google Cloud Platform.

2.1.1 Firebase

Firebase to rozwijana przez firmę Google platforma służąca do tworzenia i rozwijania aplikacji sieciowych i mobilnych. Firebase oferuje swoje narzędzia w formule Backend Jako Usługa. Głównymi usługami Firebase [13], które zostały wykorzystane w omawianej tu aplikacji są Authentication (pol. *Autoryzacja*) oraz Realtime Database (pol. *Baza danych w czasie rzeczywistym*). Poza tymi produktami, których działanie omówione będzie w następnych punktach, Firebase oferuje także takie narzędzia, jak Cloud Messaging, pozwalające na proste tworzenie aplikacji do przesyłania komunikatów, Analytics, czyli obszerne narzędzie pozwalające na analizę danych dotyczących zachowania użytkowników, czy Performance, pozwalające na dogłębne monitorowanie wydajności aplikacji.

2.1.1.1 Firebase Authentication

Firebase Authentication [12] to jedno z głównych narzędzi Firebase pozwalające twórcy aplikacji na zbudowanie bezpiecznego systemu autoryzacji użytkowników. Narzędzie to pozwala na zapewnienie użytkownikowi wygodnego systemu logowania, dającego możliwość autoryzacji zarówno za pomocą adresu e-mail, jak i zewnętrznych kont na serwisach takich jak Gmail, Twitter, czy Facebook, które mogą posłużyć za wiarygodne źródło autoryzacji. Firebase Authentication pozwala na zaawansowane dostosowanie systemu logowania za pomocą poczty e-mail np. poprzez stworzenie autoryzacji kodem wysłanym do użytkownika za pomocą SMS lub e-mail. W niniejszej pracy zastosowana została funkcjonalność logowania poprzez e-mail lub konto Twitter jako przykład wykorzystania zewnętrznego konta. Jako że aplikacja nie zapisuje wrażliwych danych użytkownika, takich jak np. historia lokalizacji, nie zostały zastosowane żadne dodatkowe formy autoryzacji, takie jak link potwierdzający wysłany na adres e-mail użytkownika.

Rysunek 3: Ekran wyboru sposobów autoryzacji w konsoli Firebase.

2.1.1.2 Firebase Cloud Firestore

Cloud Firestore [14] to produkt z rodziny Firebase zapewniający twórcy aplikacji skalowalną, nierelacyjną bazę danych pozwalającą na zapisywanie oraz szczytywanie danych w czasie rzeczywistym. Firestore powstał z myślą o zapewnieniu twórcom aplikacji mobilnych i webowych elastycznego narzędzia do tworzenia prostych w rozwoju baz danych. Do głównych zalet Firestore należą [8]:

- Elastyczność — Model danych Firestore zapewnia elastyczną hierarchię i strukturę danych.
- Skalowalność — Wykorzystując rozbudowaną infrastrukturę chmury obliczeniowej Google, Firestore jest w stanie dynamicznie zapewniać użytkownikowi m.in. odpowiednie zasoby wymagane do bezproblemowego funkcjonowania bazy danych, niezależnie od ilości danych, replikację danych pomiędzy regionami świata, czy gwarancję spójności danych [21].
- Wsparcie off-line — Aplikacje wykorzystujące bazę danych Firestore na bieżąco zapisują stan bazy danych w pamięci podręcznej. Dzięki temu nawet bez dostępu do internetu aplikacja jest w stanie szczytywać i zapisywać informacje, które zostaną zsynchronizowane z chmurą obliczeniową, gdy urządzenie ponownie uzyska dostęp do sieci internetowej.
- Aktualizacje w czasie rzeczywistym — odczyt i zapis do bazy danych Firestore następuje w czasie rzeczywistym. Pozwala to aplikacjom wykorzystującym Firestore na nasłuchiwanie zmian w bazie danych i umożliwia natychmiastowe reakcje na zachodzące w niej zmiany.
- Wyraziste zapytania — Firestore umożliwia posługiwanie się szczegółowymi zapytaniami zawierającymi skomplikowane kombinacje filtrowania i sortowania. Co więcej, każda baza danych Firestore udostępnia system indeksowania zaprojektowany przez Google tak, by wydajność zapytań była proporcjonalna do rozmiaru zestawu wynikowego a nie samej bazy danych.

Zgodnie z nierelacyjnym modelem danych NoSQL, struktury danych są reprezentowane w Cloud Firestore jako dokumenty [8]. Każdy z nich zawiera pola odzworowywane na wartości. System ten wspiera liczne typy danych, od prostych łańcuchów znaków i liczb, po bardziej złożone, zagnieżdżone obiekty. Kontenerem zawierającym w sobie dokumenty jest Kolekcja. Firestore pozwala także na tworzenie podkolekcji wewnętrz dokumentów. Pozwala to twórcy aplikacji na elastyczne zarządzanie strukturą i hierarchią danych.

Baza danych Firestore umożliwia tworzenie skomplikowanych, ale zarazem wydajnych zapytań dzięki specjalnemu systemowi indeksowania. Indeks bazy danych zapisywane są w pewnej strukturze danych, często mającej postać B-drzewa [3], mającej na celu optymalizację prędkości wyszukiwania danych kosztem dodatkowych zapisów danych i użyciem dodatkowego miejsca w pamięci, w którym przechowuje się strukturę indeksów. Ideą uzasadniającą użycie tej struktury jest pragnienie uniknięcia konieczności przeszukiwania każdego wiersza (rekordu) bazy w poszukiwaniu wymaganej informacji. Cloud Firestore automatycznie generuje indeksy [15] zapewniające szybki

dostęp do prostych zapytań, np. zawierających wyszukiwanie i sortowanie względem jednego pola dokumentu. Dla bardziej skomplikowanych zapytań Firestore oferuje narzędzie dodawania złożonych indeksów. Jeśli z poziomu aplikacji wyślemy zapytanie wymagające złożonego indeksu, to w treści komunikacie o błędzie wygenerowany zostanie link automatycznie tworzący pożądany przez twórcę aplikacji indeks.

The screenshot shows the Cloud Firestore interface. At the top, there's a navigation bar with tabs for Data, Rules, Indexes, and Usage. Below the navigation bar, the path is shown as: Home > places > Yh3HyJMZFpVcu95dnQ0. On the left, there's a sidebar with a tree view of collections: 'wroclawtripplanner-87290' (which contains 'places', 'trips', and 'users') and a 'Start collection' button. The main area shows the 'places' collection with several documents listed. One document is selected, showing its details on the right side. The selected document is 'Yh3HyJMZFpVcu95dnQ0'. Its fields include:

- placeCategories: [0] "food and drink"
- placeDescription: "Middle eastern fusion vegetarian cuisine"
- placeFavUserId: "u3h4ewu3d8"
- placeGeoHash: "Yh3HyJMZFpVcu95dnQ0"
- placeId: "Yh3HyJMZFpVcu95dnQ0"
- placeIsPrivate: false
- placeLatitude: 51.10179371051863
- placeLikes: 0
- placeLongitude: 17.03476008027792
- placeName: "Falla"
- placeOwnerId: "p6JtidNQjzTdpQR5CUEHedCr2"
- placeOwnerName: "msklodowska"

Rysunek 4: Widok bazy danych Cloud Firestore w konsoli Firebase.

2.1.2 Google Maps Platform

Google Maps to rozwijana przez Google aplikacja internetowa oferująca szeroki zakres usług nawigacyjnych. Do oferty Google Maps należą m.in. zdjęcia satelitarne, mapy ulic, interaktywne, panoramiczne zdjęcia ulic w 360°, informacje o stanie ruchu drogowego przekazywane w czasie rzeczywistym i system nawigacyjny powiązany z systemem GPS. Satelitarne zdjęcia Google Maps prezentują świat z „widoku ptaka”, natomiast wysokiej rozdzielczości zdjęcia zapewniane są głównie przez fotografię lotniczą. Zdjęcia są aktualizowane przez Google tak często, jak jest to możliwe. Google Maps jest także narzędziem, które pozwala na udostępnianie swojego biznesu, np. restauracji, czy innego rodzaju firmy. Dodane do bazy danych Google miejsce będzie wyświetlać się użytkownikom map, a korzystając z usług reklamowych firmy Google, klient może zapewnić sobie lepsze pozycjonowanie w wyszukiwaniu. Miejsca znajdujące się na mapie Google mogą być oceniane i komentowane przez użytkowników.

Google Maps Platform [24] to rozwijany przez Google zestaw licznych API i Zestawów Narzędzi Programistycznych (ang. *Software Development Kit*, SDK). Pozwalają one deweloperom na wbudowanie Google Maps w swoją aplikację mobilną bądź internetową oraz na otrzymywanie danych z Google Maps. Google Maps Platform składa

się z trzech głównych produktów, w których pogrupowane są udostępniane przez firmę API [19]. Są to:

- Maps (Mapy) — Zestaw zawierający w sobie główną funkcjonalność Google Maps Platform — możliwość wyświetlania interaktywnej mapy świata. Do tego zestawu należą: Maps JavaScript API, które pozwala na załączenie mapy w aplikacji internetowej, Maps SDK dla systemów Android i iOS, SDK pozwalające na integrację map w aplikacjach mobilnych na obu wymienionych platformach, Street View Imagery — API pozwalające na wykorzystanie wykonanych w 360° zdjęć ulic z Google Street View, oraz inne narzędzia związane z widokiem mapy.
- Places (Miejsca) — Zestaw wykorzystujący bazę danych miejsc zawartych w Google Maps. Znajdują się w nich takie narzędzia jak Places API pozwalające na pobieranie opisów, zdjęć i adresów miejsc w bazie danych Google, Geocoding, pozwalający na dwustronną konwersję pomiędzy koordynatami a adresami lub Autocomplete, przeszukujący bazę miejsc w poszukiwaniu takich, które będą pasować do wyszukiwania użytkownika i zostaną zasugerowane w trakcie procesu wyszukiwania.
- Routes (Trasy) — Zestaw narzędzi pomagających wytyczać trasy do pożądanych miejsc. Należą do niego: Directions API, pozwalające na rysowanie na ulicach mapy tras, wskazujących kierunek do danych koordynatów, czy Distance Matrix API pozwalające na obliczanie czasu podróży i dystansu pomiędzy wieloma celami podróży.

2.2 Aplikacja mobilna

Aplikację mobilną napisałem z myślą o uruchamianiu jej w systemie operacyjnym Android. Jest to system operacyjny na urządzenia mobilne oparty na zmodyfikowanym jądrze systemu operacyjnego Linux, rozwijany przez sojusz biznesowy Open Handset Alliance [29]. Android tworzony jest w modelu otwartego oprogramowania, a źródłem jego finansowanie jest w znacznej mierze korporacja Google. Według danych firmy Statista, w styczniu 2022 r. Android był najpopularniejszym systemem operacyjnym na urządzenia mobilne, z niemal siedemdziesięcioprocentowym udziałem w rynku tych urządzeń [28]. Jest on także wykorzystywany jako system operacyjny w przemyśle motoryzacyjnym (Android Auto), telewizyjnym (Android TV) oraz w urządzeniach mobilnych typu Smartwatch (Wear OS).

2.2.1 Kotlin i Android Studio

Aplikację mobilną napisałem w języku programowania Kotlin [27]. Jest to wieloplatformowy, statycznie typowany język programowania stworzony i rozwijany przez firmę JetBrains. Od 2019 roku jest on zalecany przez Google jako podstawowy język programowania na system operacyjny Android [5]. Język ten jest zaprojektowany z myślą o pełnym współdziałaniu z językiem Java, poprzednikiem Kotlina jako głównego języka w programowaniu na Androida. Poza językiem Kotlin wykorzystany został także język znaczników XML, służący do projektowania warstwy graficznej aplikacji, oraz Gradle, narzędzie do automatyzacji budowania projektów, wspierane jako oficjalny system budowania projektów na system Android.

Do napisania aplikacji wykorzystałem zintegrowane środowisko deweloperskie (ang. *Integrated Development Environment*, IDE) Android Studio [17]. Jest to oficjalne IDE systemu operacyjnego Android stworzone we współpracy firm Google i JetBrains. Oferuje ono wiele narzędzi wspierających budowanie aplikacji na system Android. Android Studio zapewnia m.in. inteligentny edytor kodu uzupełniający kod pisany w Kotlinie, Javie lub C/C++, graficzny edytor wspomagający tworzenie wizualnej części aplikacji, wbudowany, prosty w obsłudze emulator urządzenia mobilnego z systemem Android, czy zintegrowany system budowania projektów Gradle.

2.2.2 Model danych

W aplikacji wykorzystane są cztery klasy danych mające reprezentować obiekty umieszczane w bazie danych. Są to:

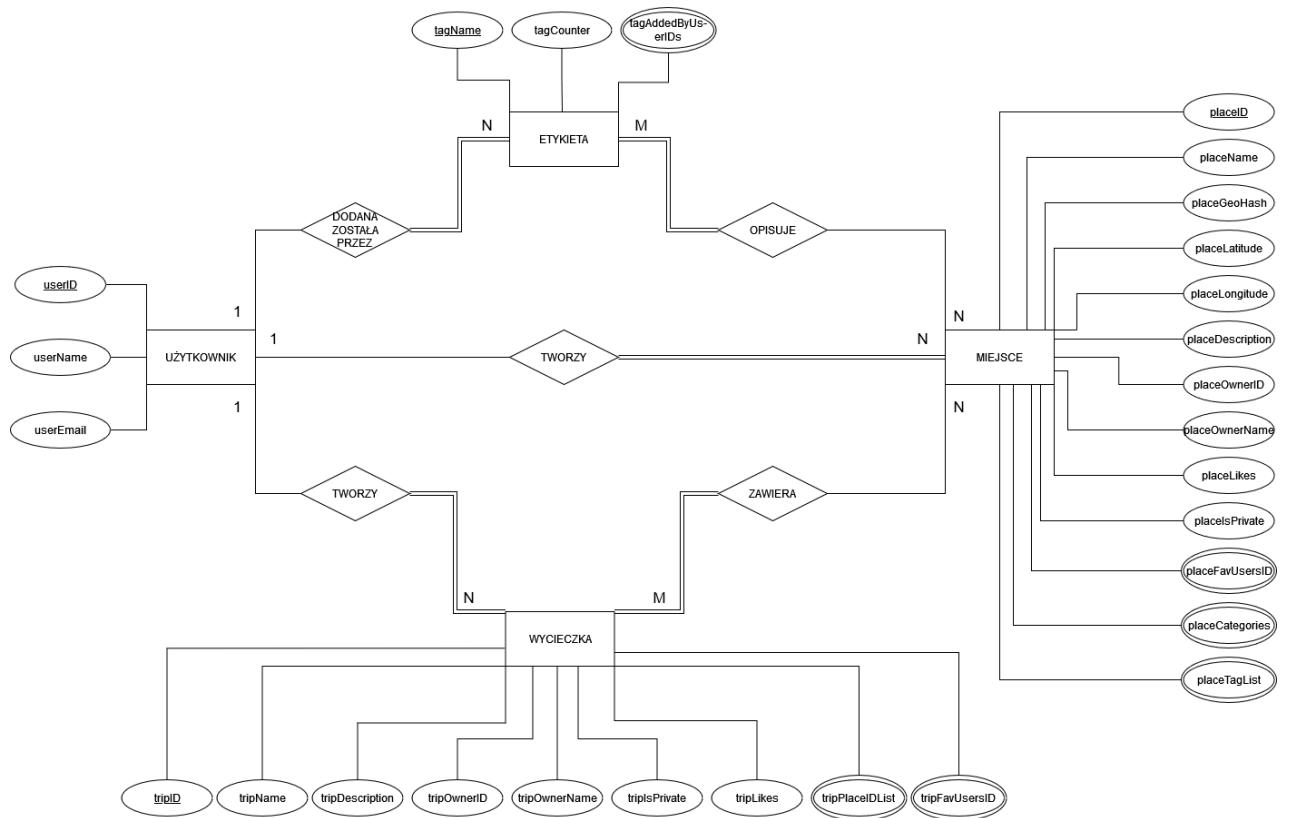
- USER (Użytkownik) — jest to klasa zawierająca pseudonim użytkownika, jego unikalny identyfikator oraz adres e-mail.
- PLACE (Miejsce) — najbardziej istotna klasa danych w aplikacji, reprezentująca miejsca dodawane na mapie przez użytkowników. Użytkownik dodający miejsce ma możliwość przypisania mu Nazwy, Opisu, Kategorii (do wyboru z pięciu gotowych) oraz poziomu prywatności (miejsce prywatne nie będzie wyświetlane na mapie podczas wyszukiwania). Ponadto, każde Miejsce zawiera: unikalny identyfikator, długość i szerokość geograficzną (sczytane z położenia kurSORA w trakcie dodawania miejsca), GeoHash (typ danych, będący zaszyfrowanymi współrzędnymi geograficznymi miejsca, mający usprawnić wydajność geograficznych

zapytań do bazy danych [11]), identyfikator i pseudonim autora miejsca, listę kategorii (ponieważ miejsce może należeć do więcej niż jednej kategorii naraz), listę etykiet przypisanych miejscu przez wszystkich użytkowników, licznik polubień danego miejsca, listę identyfikatorów użytkowników, którzy polubili dane miejsce oraz flagę definiującą jego prywatność.

- TAG (Etykieta) — prosta klasa tworząca system etykiet. System ten inspirowany jest systemem etykiet wykorzystanym przez firmę Valve w platformie dystrybucji cyfrowej Steam. Jest to platforma, która łączy w sobie funkcje platformy dystrybucji programów komputerowych (głównie gier komputerowych i oprogramowania z nimi związanego) oraz serwisu społecznościowego. System etykiet stworzony przez Valve pozwala użytkownikom na dodawanie do znajdujących się w ofercie programów etykiet w postaci kilku słów np. „łamigłówki”, „trudna”, „gra z otwartym światem”. Znajdujących się w bazie danych etykiet można używać, aby filtrować wyniki wyszukiwania w ofercie platformy Steam [2]. System znaczników obecny w aplikacji mobilnej, podobnie jak system Valve, pozwala każdemu użytkownikowi dodawać etykiety do każdego miejsca publicznego. Z uwagi na rozmiar projektu i ograniczenia techniczne, system ten nie umożliwia użytkownikom tworzenia nowych etykiet, a jedynie na korzystanie z gotowego zbioru etykiet prezentowanego w menu dodawania etykiet. Klasa etykiety składa się z nazwy etykiety, licznika dodań oraz listy użytkowników, którzy dodali etykietę do miejsca. W menu wyświetlającym szczegóły miejsca znajduje się lista wyświetlająca najpopularniejsze etykiety. Każdy użytkownik może dodać konkretną etykietę tylko raz, a w bazie danych zliczane jest, ile razy dana etykietą została dodana do danego miejsca. To pozwala na wyświetlenie (w menu przedstawiającym szczegóły miejsca) dziesięciu najpopularniejszych etykiet danego miejsca. Pozwala to użytkownikom na określanie tego, jakie aktywności można w danym miejscu wykonywać, np. „muzeum”, „pomnik”, „bar”, „kino” itp. Najpopularniejsze etykiety powinny najlepiej reprezentować przeznaczenie danego miejsca.

- TRIP (Wycieczka) — jest to klasa reprezentująca zbiór miejsc, wykorzystywana do tworzenia zapytań o trasę w Directions API. Użytkownik tworzący wycieczkę może ustalić jej nazwę, opis i prywatność, a następnie dodawać do niej miejsca. Każda wycieczka może zawierać w sobie do 10 miejsc — ograniczenie to wprowadziłem, biorąc pod uwagę koszt odpowiedzi na bardziej złożone zapytania w Directions API. Oprócz pól ustalanych przez użytkownika wycieczka zawiera także unikalny identyfikator, identyfikator i pseudonim autora, licznik polubień oraz listę identyfikatorów użytkowników, którzy polubili daną wycieczkę.

Szczegółową reprezentację klas danych oraz zachodzących pomiędzy nimi relacji przedstawia poniższy diagram (Rysunek 5).

Rysunek 5: Schemat relacji w bazie danych mojej aplikacji.

3 Implementacja

3.1 Interfejs użytkownika

Interfejsy użytkownika w aplikacjach na system operacyjny Android są standardowo tworzone za pomocą języka znaczników XML, przy czym same znaczniki są generowane przez odpowiednie biblioteki (wbudowane lub zewnętrzne). Podstawowym elementem interfejsu jest Widok (ang. *View*), bazowa klasa każdego interaktywnego komponentu interfejsu użytkownika. Widoki pogrupowane są w Grupy Widoków (ang. *ViewGroup*) zwane zazwyczaj Layoutami [9].

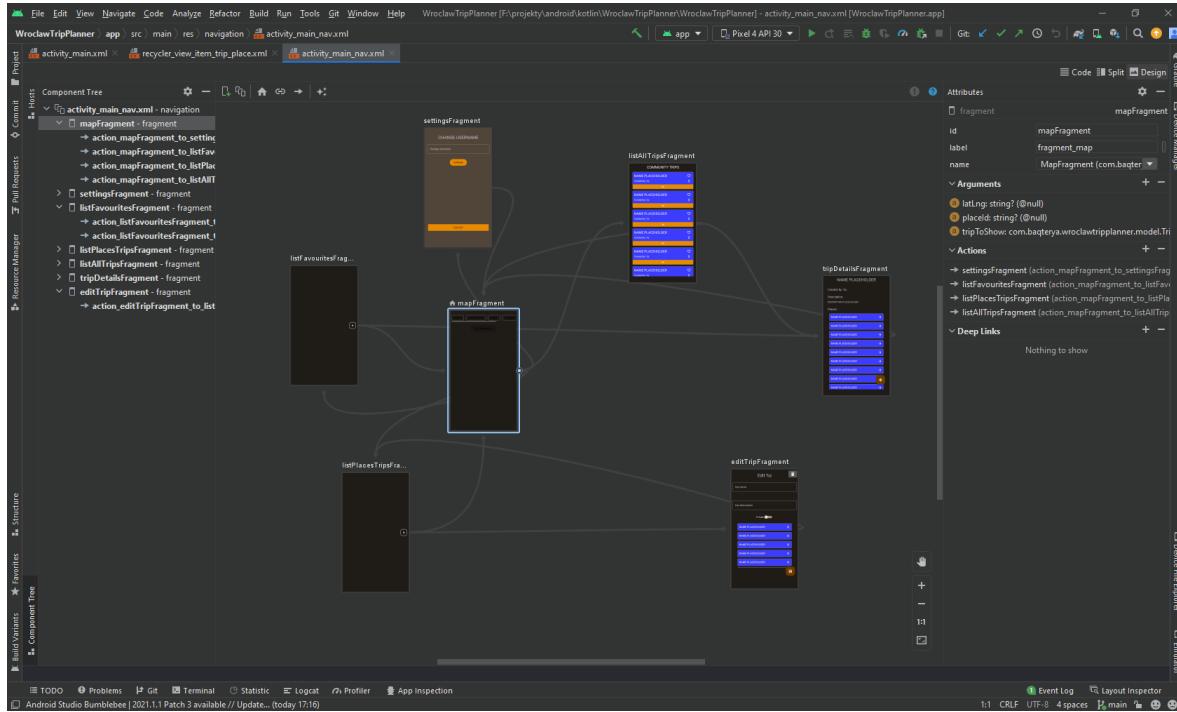
Za wizualną oprawę aplikacji odpowiedzialne są głównie elementy interfejsu oferowane przez Material Design. Jest to zbiór elementów interfejsu i język designu stworzony i rozwijany przez Google z myślą o tworzeniu aplikacji mobilnych. W procesie tworzenia aplikacji wykorzystane zostały takie elementy jak Bottom App Bar, pozwalający na wygodną nawigację pomiędzy ekranami aplikacji, czy Card View, zapewniające elegancki sposób wyświetlania elementów list. Warto przyjrzeć się też elementom o nazwie Chip [7]. Są to małe składniki interfejsu, na które składa się przede wszystkim obwódka oraz wyświetlany w jej wnętrzu tekst. Z pozoru mogą wydawać się szcześciogólnym rodzajem zwykłego przycisku, ale różni je stojąca za nimi idea projektowa. Przycisk jest elementem, od którego oczekiwana jest konsekwencja, zarówno wizualna, w wyglądzie, jak i w działaniu, a więc uruchamianie oczekiwanej przez użytkownika akcji. Chip tym różni się od przycisku, że jego cel jest bardziej dynamiczny — często reprezentuje on grupę elementów interaktywnych [6]. Chipy można podzielić na cztery grupy:

- pomocnicze (ang. *Assist*), najbliższe w swoim działaniu przyciskom, które powinny pojawiać się w interfejsie dynamicznie i kontekstowo;
- filtrujące, które za pomocą zmiany koloru i pojawienia się ikony obrazują wybór użytkownika;
- wprowadzające (ang. *Input*), które zastępują dyskretne dane wprowadzone przez użytkownika,
- sugerujące (ang. *Suggestion*), mające graficznie reprezentować dynamicznie generowane podpowiedzi.

W aplikacji mobilnej zastosowane zostały Chipy Pomocnicze, w konstrukcji przejrzystego interfejsu komponującego się z wyświetlana w tle mapą, oraz Filtrujące, zapewniające użytkownikowi responsywny system wyboru kategorii oraz etykiet dla Miejsc. Aplikacje projektowane na system Android posiadają także ujednolicone system tworzenia motywów kolorystycznych. W aplikacji zastosowany został motyw stworzony za pomocą Material Theme Builder, narzędzia wspomagającego poprawny dobór kolorów oferowanego przez Material Design [16].

Tworzenie aplikacji na system Android polega także na korzystaniu z rozwijanego przez Google obszernego zestawu bibliotek Android Jetpack [22]. Zawiera on w sobie podstawowe komponenty aplikacji mobilnych, takich jak np. Aktywności (pojedynczy ekran interfejsu użytkownika, analogiczny do okna w aplikacji komputerowej), czy

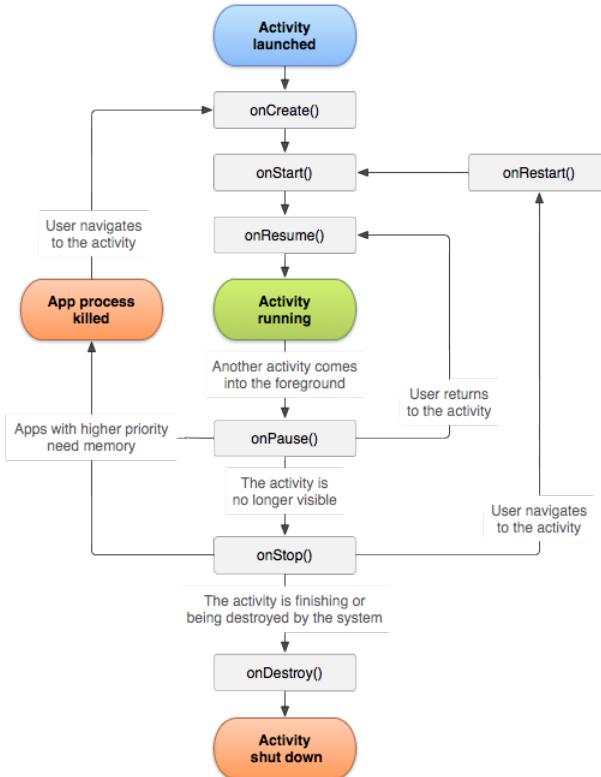
biblioteki obsługujące Material Design. Oferuje on także szereg rozwiązań usprawniających projektowanie aplikacji takich jak np. Navigation Component, ułatwiający poruszanie się pomiędzy ekranami aplikacji i oferujący wizualną reprezentację akcji nawigacyjnych, które mogą zostać podjęte przez użytkownika (Rysunek 6).

Rysunek 6: Akcje nawigacyjne reprezentowane na diagramie Naviagtion Component.

W odróżnieniu od standardowego stylu tworzenia aplikacji, w którym kod inicjowany jest za pomocą metody `main()`, aplikacje na system Android wykorzystują Aktywności. Aktywność reprezentuje pojedynczy ekran interfejsu użytkownika, na którym wyświetlane są interaktywne widoki. To w nich zawiera się kod odpowiadający za obsługę wszelkich funkcji aplikacji takich jak np. efekt wciśnięcia przez użytkownika danego przycisku, wprowadzenia tekstu itp. Wizualna warstwa Aktywności obsługiwana jest przez plik XML zawierający umiejscowienie i właściwości elementów interfejsu użytkownika. Aktywności posiadają określony cykl życia, który określa jej aktualny stan, oraz stan danych zadeklarowanych w konkretnej aktywności (Rysunek 7). Informacja wprowadzona przez użytkownika w jednej aktywności zostanie skasowana z pamięci telefonu w momencie zatrzymania się aktywności, więc twórca aplikacji musi zapewnić poprawny transfer danych pomiędzy nimi.

Kolejnym istotnym elementem interfejsu użytkownika jest klasa Fragment, stanowiąca część interfejsu przeznaczoną do wielokrotnego użytku. Każdy fragment musi zawierać się w aktywności, natomiast każda aktywność może zarządzać dowolną liczbą fragmentów. Są one łatwe w modulacji i pomagają dyskretnie dzielić interfejs użytkownika. W trakcie działania aktywności fragmenty przechodzą swój własny, analogiczny, ale oddzielny cykl życia. Dużą zaletą korzystania z fragmentów jest szerokie wsparcie dla aplikacji opartych na fragmentach. Dobrym przykładem jest wspomniany wcześniej Navigation Component. Pojedynczy komponent tego typu implementowany jest w konkretnej aktywności. Opisana tu aplikacja zawiera w sobie dwie aktywno-

Rysunek 7: Cykl życia Aktywności [25].

ści: jedną odpowiadającą za procesy logowania i rejestracji oraz drugą, zawierającą główną, użytkową część aplikacji. Na przykład w pierwszej z nich użytkownik może nawigować pomiędzy trzema fragmentami odpowiedzialnymi za wyświetlenie ekranu powitalnego, ekranu logowania, oraz ekranu rejestracji. Z punktu widzenia użytkownika nie ma różnicy pomiędzy użyciem fragmentu lub aktywności, jednak dla twórcy aplikacji rozwiązanie to oferuje znacznie większą elastyczność i wygodę.

3.2 Integracja z Firebase

Tworzenie aplikacji korzystającej z funkcji oferowanych przez Firebase należy rozpocząć od utworzenia nowego projektu w witrynie internetowej Firebase. W trakcie tego procesu wyświetlane są instrukcje przedstawiające kroki, które należy podjąć, aby połączyć aplikację z projektem chmury obliczeniowej. Sprowadza się to przede wszystkim do umieszczenia (w folderze zawierającym kod źródłowy aplikacji) pliku `google-services.json`, automatycznie wygenerowanego w trakcie procesu. Przechowuje on informacje o projekcie oraz klucze API pozwalające na połączenie z chmurą obliczeniową. W następnej kolejności należy do aplikacji mobilnej dołączyć biblioteki, na które składa się m.in. Firebase SDK for Android. Odbywa się to za pomocą systemu budowania projektów Gradle (Listing 1).

```
1 //Firebase
2 implementation platform('com.google.firebaseio:firebase-bom:29.0.0')
3 implementation 'com.google.firebaseio:firebase-analytics',
4 implementation 'com.google.firebaseio:firebase-auth-ktx:21.0.2',
5 implementation 'com.google.firebaseio:firebase-firebase-ktx:24.0.2',
6
```

Listing 1: Biblioteki Firebase SDK zaimplementowane w aplikacji

3.2.1 Implementacja Firebase Authentication

Pierwszą powiązaną z Firebase funkcjonalnością aplikacji, z którą zetknie się nowy użytkownik aplikacji, jest moduł Firebase Authentication, który odpowiada za rejestrację oraz logowanie użytkowników. W aplikacji zaimplementowana została możliwość tworzenia konta za pomocą adresu e-mail oraz logowanie się za pośrednictwem konta na platformie Twitter. Z poziomu SDK dostęp do funkcji autoryzacyjnych otrzymujemy za pomocą obiektu `Firebase.auth`. To na nim wywoływane są metody tworzące nowe konto użytkownika oraz pozwalające na zalogowanie. Na Listingu 2 zobaczyć można przykład zastosowania Firebase SDK for Android do utworzenia konta użytkownika za pomocą danych (email, password, oraz username) wprowadzonych przez niego w polach tekstowych oraz metodę pozwalającą na zalogowanie za pomocą konta w serwisie Twitter. Kiedy rejestracja bądź logowanie za pomocą konta Twitter zakończy się pomyślnie, konto użytkownika zostanie zapisane w serwisie autoryzacyjnym Firebase dostępnym za pomocą konsoli Firebase. Dodatkowo dane użytkownika zostaną wraz z jego pseudonimem zapisane w bazie danych Firestore, aby ułatwić komunikację w bazie danych. Hasło użytkownika jest niedostępne nawet dla twórcy aplikacji. Za tajność tych danych odpowiadają zabezpieczenia chmury obliczeniowej Google. Twórca projektu, w razie potrzeby, może uzyskać zaszyfrowane wersje haseł, np. na potrzeby migracji danych na inny serwer.

```

1 auth = Firebase.auth
2
3 /**
4 * stworzenie konta za pomocą email'u i hasła wprowadzonego
5 * przez użytkownika do pol tekstowych
6 */
7 Firebase.auth.createUserWithEmailAndPassword(email, password)
8
9
10 /**
11 * kod odpowiedzialny za połaczenie z serwisem Twitter
12 * otwiera w oknie aplikacji okno przeglądarki, w której
13 * użytkownik zostanie poproszony o autoryzacje za pomocą
14 * danych konta Twitter
15 */
16 val provider = OAuthProvider.newBuilder("twitter.com")
17
18 val pendingTaskResult = auth.pendingAuthResult
19 if (pendingTaskResult == null) {
20     auth.startActivityForSignInWithProvider(
21         requireActivity(), provider.build()
22     )
23 }
24

```

Listing 2: Utworzenie konta użytkownika za pomocą *Firebase.auth*

3.2.2 Implementacja Firebase Cloud Firestore

Dostęp do funkcjonalności Cloud Firestore otrzymać można za pomocą obiektu *Firebase.firestore*. Za jego pomocą możemy dokonywać zapytań do bazy danych i otrzymywać odpowiedzi zwrotne. Przykład zaobserwować można w Listingu 13, który pokazuje, jak za pomocą Firebase SDK wykonujemy proste polecenie dodania nowego miejsca do kolekcji *places*.

```

1 db = Firebase.firestore
2
3 db.collection("places").add(newPlace)
4

```

Listing 3: Dodanie miejsca do bazy danych za pomocą *Firebase.firestore*

Jak można zauważyć na Listingu 13, do bazy danych dodany jest obiekt o nazwie *newPlace*. Jest to obiekt klasy *Place*, który w procesie dodawania do bazy danych konwertowany jest na analogiczny słownik danych, umieszczany w drzewie JSON bazy danych. Każdy typ danych wykorzystany w aplikacji posiada klasę w Kotlinie modelującą jego pola w bazie danych. Na przykładzie Listingu 4 zaobserwować można, jak modelowany jest obiekt *Miejsca* z poziomu aplikacji.

```

1 /**
2 * Data class model of a Place object in the database
3 *
4 * @property placeFavUsersId: List of users that added
5 * the place to their favourites
6 */
7 data class Place(
8     var placeId: String? = null,
9     var placeName: String? = null,
10    var placeGeoHash: String? = null,
11    var placeLatitude: Double? = null,
12    var placeLongitude: Double? = null,
13    var placeDescription: String? = null,
14    var placeOwnerId: String? = null,
15    var placeOwnerName: String? = null,
16    var placeCategories: ArrayList<String> = arrayListOf(),
17    var placeTagList: ArrayList<Tag> = arrayListOf(),
18    var placeFavUsersId: ArrayList<String> = arrayListOf(),
19    var placeLikes: Int = 0,
20    var placeIsPrivate: Boolean = false,
21 )
22

```

Listing 4: Klasa danych Miejsca zmodelowana w języku Kotlin

Powyższa klasa danych jest konwertowana przez Firebase SDK do postaci, którą zaobserwować można na Rysunku 4. W wypadku kiedy dane z bazy danych muszą zostać wykorzystane w aplikacji, można wykorzystać konwersję w drugą stronę, która możliwa jest za pomocą funkcji `toObject()` dostępnej w Firebase SDK. Przykład pozyskania danych z bazy, aby wykorzystać je w aplikacji, zaobserwować można na Listingu 5. Obiekt JSON przekształcany jest tam do analogicznej mu klasy `Place`, aby w przyszły sposób uzyskiwać dostęp do danych, tutaj pozycji geograficznej, danego miejsca i umiejścić jego znacznik na mapie, zatytułowany nazwą miejsca. Klasa Miejsca musi posiadać takie same nazwy pól jak klucze słownika JSON odpowiadającego Miejscu w bazie danych.

```

1 // pobranie miejsca z bazy danych
2 db.collection("places").document(placeId).get()
3 // dodanie funkcji nasluchujacej sukcesu operacji
4 .addOnSuccessListener {
5     // konwersja do obiektu klasy Place
6     val place = it.toObject(Place::class.java)!!
7     // umiejscowienie na mapie pinezki wykorzystujac
8     // dane pobrane z obiektu klasy Place
9     map.addMarker(
10         MarkerOptions()
11             .title(place.placeName)
12             .position(
13                 LatLng(
14                     place.placeLatitude!!,
15                     place.placeLongitude!!
16                 )
17             )
18             .icon(bitmapDescriptorFromVector(
19                 requireContext(), R.drawable.ic_map_pin
20             )))
21     )?.showInfoWindow()
22 }
23

```

Listing 5: Fragment kodu pobierający i wykorzystujący miejsce znajdujące się w bazie danych

Jak wspomniane zostało w rozdziale 2, aplikacja oddziela obsługę bazy danych od obsługi interfejsu za pomocą ze wzorca projektowego MVVM. W aplikacji utworzona została klasa `FirestoreViewModel`, która odpowiada za bezpośrednią komunikację z bazą danych, oddzielając ją tym samym od części obsługującej interfejs użytkownika. Na Listingu 6 zobaczymy fragment kodu, który pobiera dane wprowadzone przez użytkownika w trakcie tworzenia nowej wycieczki, aby następnie przesłać je do obiektu `FirestoreViewModel` w celu wpisania wycieczki do bazy danych Firestore.

```

1 // deklaracja obiektu ViewModel
2 val firestoreViewModel = FirestoreViewModel()
3 // deklaracja obiektu reprezentujacego nowa wycieczke
4 val newTrip = Trip()
5
6 // program sprawdza, czy nazwa i opis wycieczki
7 // zostaly wprowadzone przez uzytkownika
8 if (inputCheck(tripName) && inputCheck(tripDescription)) {
9     // uzupełnienie pol wycieczki danymi
10    // wprowadzonymi przez uzytkownika
11    newTrip.tripName = tripName
12    newTrip.tripDescription = tripDescription
13    newTrip.tripIsPrivate = tripIsPrivate.isChecked
14
15    // wywolanie funkcji dodajacej miejsce do bazy danych
16    // z obiektu ViewModel
17    firestoreViewModel.addTripToFirestore(
18        currentPlace.placeId!!, newTrip
19    )
20 } else {
21     // wyswietlenie powiadomienia w razie nie uzupełnienia
22     // przez uzytkownika wszystkich wymaganych parametrow
23     Toast.makeText(
24         context,
25         "Please fill all fields.",
26         Toast.LENGTH_SHORT
27     ).show()
28 }
29

```

Listing 6: Fragment kodu obsługujący interfejs użytkownika i komunikujący się z bazą danych za pomocą FirestoreViewModel

3.3 Integracja z Google Maps Platform

Wyróżniającą cechą aplikacji jest zastosowanie w niej funkcji oferowanych przez Google Maps Platform. Jak wspomniane zostało w rozdziale 2.1, tworzenie projektu w Firebase jest jednoznaczne z utworzeniem projektu w Google Cloud Platform. Dzięki temu w konsoli Google Cloud można skorzystać z produktu APIs and Services, aby do projektu aplikacji Android dodać Maps SDK for Android oraz Directions API. Następnie wygenerowany w Google Cloud Console klucz API należy dodać do aplikacji Android. Zapewnia to połączenie z usługami Google Maps Platform.

3.3.1 Integracja z Maps SDK for Android

Google Maps SDK for Android zawiera w sobie podstawowe funkcjonalności związane z wyświetlaniem dynamicznej mapy i interakcją z nią. Głównym ekranem aplikacji jest ekran wyświetlający mapę. Implementuje on interfejs programistyczny *OnMapReadyCallback*, który umożliwia wprowadzenie do aplikacji metody nasłuchującej momentu, w którym mapa będzie gotowa do wyświetlenia. To właśnie tam konfigurowane są

ustawienia mapy i wywoływana jest funkcja znajdująca lokalizację urządzenia użytkownika. Na Listingu 7 zaobserwować można proces konfiguracji ustawień mapy. W procesie wyszukiwania miejsc na mapie wyświetcone zostają pinezki oznaczające konkretne miejsca. Za pomocą funkcjonalności oferowanej przez Maps SDK możliwe jest elastyczne dostosowanie sposobu wyświetlania obiektów na mapie. Proces wyświetlania na mapie pinezki reprezentującej konkretne miejsce można zaobserwować na Listingu 5.

Aby aplikacja mogła wykorzystywać w swoim działaniu informacje o położeniu urządzenia użytkownika, musi on udzielić aplikacji odpowiednich uprawnień.

```
1 override fun onMapReady(map: GoogleMap) {
2     // włączenie wyświetlania lokacji urządzenia
3     // na mapie
4     map.isMyLocationEnabled = true
5     map.uiSettings.isMyLocationButtonEnabled = true
6     map.uiSettings.isCompassEnabled = false
7     map.isBuildingsEnabled = true
8     // ustawienie stylu graficznego mapy zdefiniowanego
9     // w map_style.json
10    map.setMapStyle(MapStyleOptions.loadRawResourceStyle(
11        requireContext(), R.raw.map_style
12    ))
13    locationButtonSettings()
14
15    // ograniczenie możliwości przewijania mapy
16    // do obrębu Wrocławia
17    val latLngBounds = LatLngBounds(
18        LatLng(51.047, 16.936),
19        LatLng(51.143, 17.1)
20    )
21    map.setLatLngBoundsForCameraTarget(latLngBounds)
22    // ograniczenie możliwości oddalania i przyblizania
23    // kamery do porządkowych wartości
24    map.setMinZoomPreference(MIN_ZOOM)
25    map.setMaxZoomPreference(MAX_ZOOM)
26}
```

Listing 7: Konfiguracja ustawień mapy w funkcji *OnMapReadyCallback*

3.3.2 Integracja z Directions API

W przeciwieństwie do API wyświetlającego samą mapę, Directions API nie posiada biblioteki dedykowanej dla aplikacji na system Android. Oznacza to, że należy skorzystać z innej metody wysyłania zapytań do API. W aplikacji została wykorzystana biblioteka Volley. Jest to tworzona przez Google biblioteka przeznaczona do wykonywania zapytań HTTP i łączenia z różnego rodzaju usługami sieciowymi [26]. Directions API wykorzystane jest w aplikacji w celu rysowania trasy do wybranego przez użytkownika miejsca lub aby narysować trasę wycieczki, przechodzącą przez wszystkie zawarte w niej miejsca. Za pomocą Volley wysyłane jest zapytanie do Directions API, a następnie po otrzymaniu odpowiedzi w postaci drzewa JSON wydobywane są instrukcje potrzebne do narysowania wytyczonej ścieżki na widzianej przez użytkownika mapie. Przykładową funkcję wysyłającą zapytanie do API i rysującą ścieżkę prowadzącą z

lokalizacji użytkownika do wybranego miejsca zobaczyć można na Listingu 8. Directions API wysyła odpowiedź w formie drzewa JSON zawierającego dokładne instrukcje podróży od startu do celu. W zapytaniu można sprecyzować także przystanki, przez które przechodzić ma trasa, co zastosowane zostało w przypadku rysowania trasy Wycieczki. Odpowiedź z Directions API składa się z hierarchii elementów: trasy (ang. *routes*), najwyższy element, reprezentuje trasę pomiędzy początkiem a celem, odcinki (ang. *legs*), trasa pomiędzy przystankami trasy, kroki (ang. *steps*), najniższe elementy trasy, zawierają konkretne, dokładne instrukcje kierujące [10].

```

1 fun drawPathToPlace(
2     placeLatitude: Double, placeLongitude: Double, placeId: String
3 ) {
4     // tablica przechowujaca w sobie pozycje przez ktore musi
5     // przejsc sciezka prowadzaca do miejsca
6     val path: MutableList<List<LatLng>> = ArrayList()
7
8     // zapytanie wysylane do Directions API
9     // zawiera w sobie miejsce rozpoczęcia i konca trasy
10    // oraz klucz API laczacy aplikacje z Directions API
11    val urlDirections =
12        "https://maps.googleapis.com/maps/api/directions/json?" +
13            "origin=${map.myLocation.latitude}, " +
14            "${map.myLocation.longitude}&" +
15            "destination=${placeLatitude},${placeLongitude}&" +
16            "key=AIzaSyCNXAkT-Zg-NY4md_kespvcX7fV_ff8KQw"
17
18    // wysyłanie zapytania i nasluchiwanie odpowiedzi obsługiwane
19    // jest przez oferowany przez Volley obiekt StringRequest
20    val directionsRequest = object : StringRequest(
21        Method.GET,
22        urlDirections,
23        Response.Listener { response ->
24            // z obiektu JSON odebranego z API wyciągane są
25            // routes - trasa pomiędzy wybranym początkiem i końcem
26            val responseJSON = JSONObject(response)
27            val routes = responseJSON.getJSONArray("routes")
28
29            // legs - składowe routes; w jednym obiekcie routes
30            // znajduje się leg dla każdego z przystanków, w tym
31            // przypadku jedno.
32            val legs = routes.getJSONObject(0).getJSONArray("legs")
33
34            // steps - najniższa jednostka trasy, określająca
35            // pojedynczą instrukcję trasy
36            // pozycje każdego step dodawane są do sciezki, która
37            // zostanie narysowana
38            val steps = legs.getJSONObject(0).getJSONArray("steps")
39            for (i in 0 until steps.length()) {
40                val points = steps.getJSONObject(i)
41                    .getJSONObject("polyline").getString("points")
42                path.add(PolyUtil.decode(points))
43            }
44
45            // pętla nanosząca linie sciezki na mapie
46            for (i in 0 until path.size) {
47                map.addPolyline(PolylineOptions().addAll(path[i])
48                    .color(Color.rgb(230, 138, 0)))
49            }
50        },
51
52    val requestQueue = Volley.newRequestQueue(requireContext())
53    requestQueue.add(directionsRequest)
54 }

```

Listing 8: Funkcja pobierająca trasę z Directions API i rysująca ją na mapie

4 Prezentacja aplikacji

Aplikację mobilną podzielić można na dwa główne widoki. Pierwszy, z którym zetknie się użytkownik, to ekran autoryzacji. Użytkownik może tam stworzyć nowe konto lub zalogować się na konto już istniejące. Drugi widok to ekran główny, na którym odbywają się wszystkie kluczowe aktywności związane z dzieleniem się ciekawymi miejscami i planami wycieczek.

4.1 Ekrany autoryzacji użytkownika

4.1.1 Ekran powitalny

Pierwszy ekran, z którym zetknie się nowy użytkownik, to ekran powitalny (Rysunek 8). Na górze ekranu powitalnego widoczne jest zdjęcie panoramy Wrocławia widoczne z kościoła p.w. św. Elżbiety [4]. Poniżej znajduje się tekst powitalny. Na samym dole, w wygodnym miejscu ułożone są przyciski wyboru akcji. Pierwszy z nich, zatytułowany „SIGN UP” przekieruje użytkownika do okna rejestracji. Drugi z nich otworzy okno przeglądarki, w którym użytkownik będzie mógł zalogować się za pomocą konta Twitter. Na samym dole znajduje się widok tekstowy dający powracającemu użytkownikowi możliwość zalogowania się za pomocą adresu e-mail. Każda pomyślna próba autoryzacji zakończy się przeniesieniem użytkownika z aktywności autoryzacji do aktywności głównej.

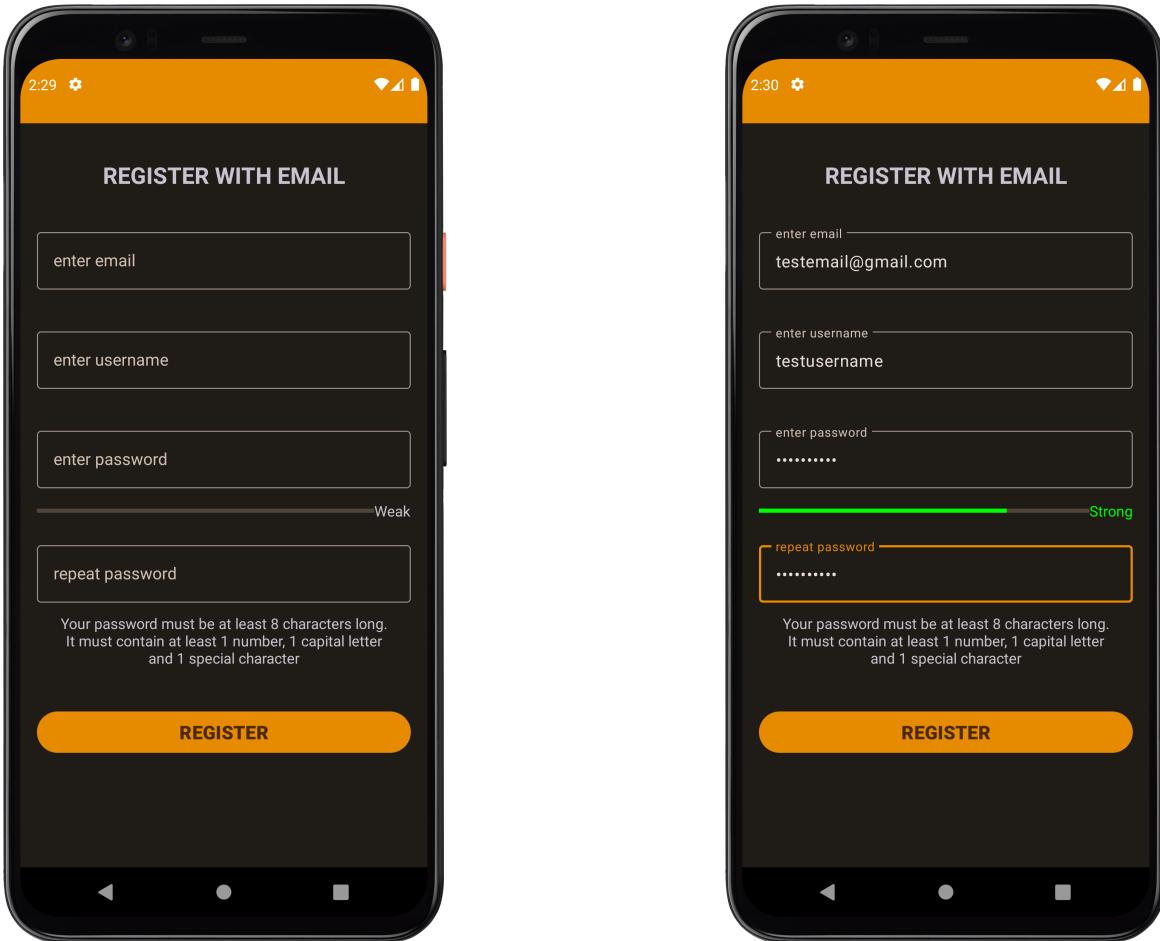

Rysunek 8: Ekran powitalny aplikacji.

4.1.2 Ekran rejestracji

Ekran rejestracji (Rysunek 9) składa się przede wszystkim z pól tekstowych, do których użytkownik może wprowadzić pożądane informacje. Poprawność wprowadzanych danych jest w trakcie procesu rejestracji weryfikowana. Adres e-mail musi być odpowied-

nio sformatowany, pseudonim musi być unikatowy, a hasło musi spełniać odpowiednie kryteria bezpieczeństwa. Poziom bezpieczeństwa hasła ukazywany jest za pomocą paska postępu zaczerpniętego z biblioteki Material Design. Za pomocą kolorów i tekstu sygnalizuje on użytkownikowi, czy hasło spełnia odpowiednie warunki. Aby móc utworzyć konto, hasło musi spełniać warunki opisane w instrukcji znajdującej się u dołu ekranu. Na samym dole znajduje się przycisk „REGISTER”. Wciśnięcie go powoduje weryfikację danych. W przypadku, jeśli któreś z pól wypełnione jest niepoprawnie, wyświetlane jest powiadomienie, a kursor użytkownika automatycznie przemieszcza się w wymagające uwagi pole.

(a) Pusty ekran rejestracji.

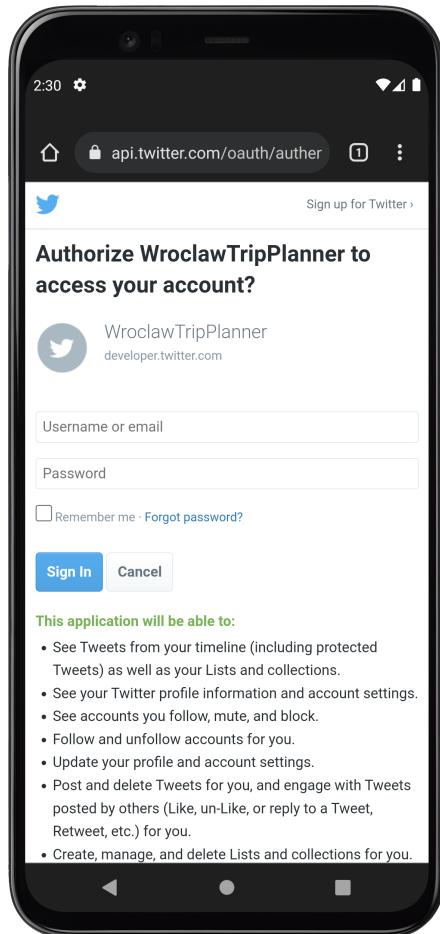
(b) Uzupełniony ekran rejestracji.

Rysunek 9: Ekran rejestracji użytkownika.

4.1.3 Ekran logowania za pomocą konta Twitter

Użytkownik może uzyskać dostęp do aplikacji, logując się za pomocą konta Twitter. Reprezentujący tę opcję przycisk przekieruje użytkownika do przeglądarki, gdzie po proszony on zostanie o autoryzację dostępu aplikacji do konta Twitter (Rysunek 10). Obecnie popularne jest oferowanie w aplikacjach mobilnych i internetowych opcji logowania za pomocą strony trzeciej, ponieważ wielu użytkowników może nie chcieć tworzyć nowego konta w danym serwisie. Dodanie tego typu opcji niweluje ten problem,

pozwalając użytkownikowi na korzystanie z konta istniejącego już w innym serwisie. Przy tego typu rejestracji pseudonim użytkownika z serwisu Twitter zostanie ustawiony jako pseudonim w aplikacji. Jeśli pseudonim ten jest już zajęty, użytkownik zostanie poproszony o wybór nowego, unikalnego pseudonimu.

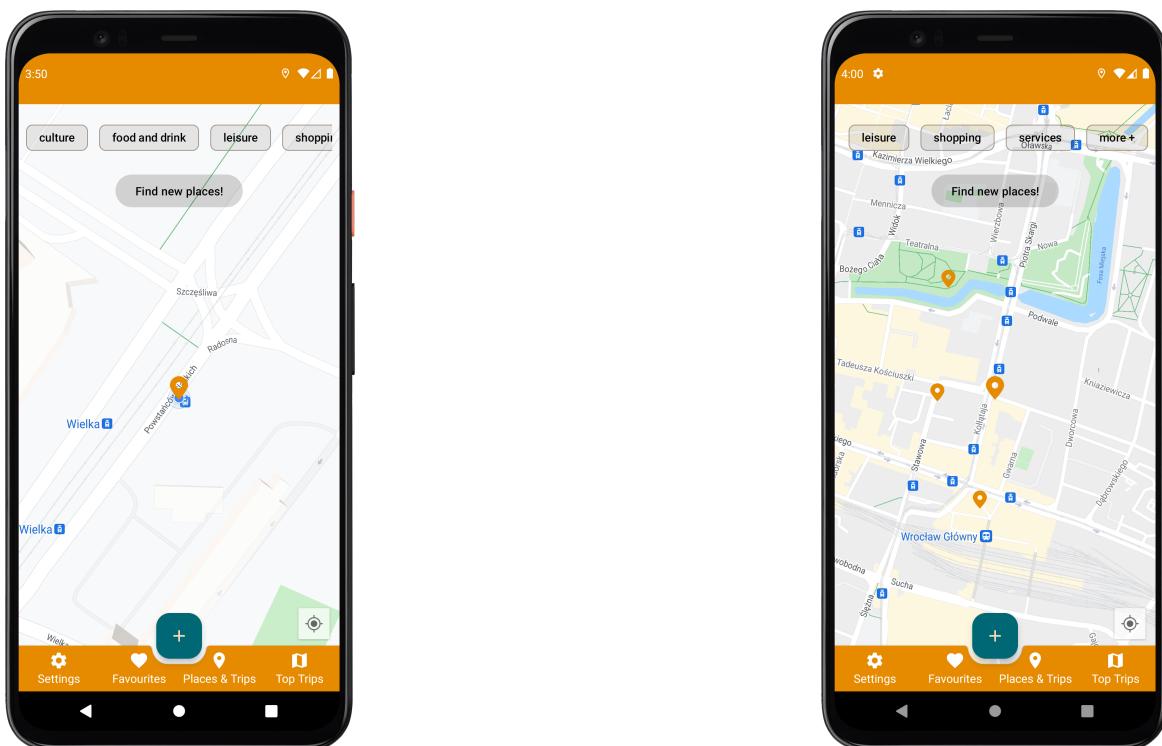
Rysunek 10: Okno autoryzacji za pomocą konta Twitter.

4.2 Ekrany główne

Główną część aplikacji stanowi aktywność główna, w skład której wchodzą fragmenty obsługujące interakcję z mapą oraz zamieszonymi na niej miejscami. Nawigacja pomiędzy jego fragmentami następuje za pomocą dolnego paska nawigacyjnego należącego do biblioteki Material Design.

4.2.1 Ekran mapy

Głównym ekranem, na którym użytkownik wykonuje najbardziej istotne akcje, jest ekran mapy. Widoczna jest na nim, pobierana za pomocą Maps SDK for Android, mapa Google. Wygląd ekranu mapy zaprezentowany jest na Rysunku 11a. W prawym dolnym rogu mapy znajduje się przycisk centrujący ekran na pozycji użytkownika. Na górze zlokalizowane są przyciski wyszukiwania miejsc. Przycisk opisany „Find new places!” (pol. Odkryj nowe miejsca) przeszukuje bazę danych w poszukiwaniu wszystkich miejsc znajdujących się w promieniu trzystu metrów od środka ekranu. Przykład mapy z zaznaczonymi za pomocą przycisku „Find new places!” miejscami widoczny jest na Rysunku 11b. Na samej górze znajduje się grupa chipów opisanych nazwami kategorii. Przyciśnięcie chipa z napisem „shopping” (pol. zakupy) jest analogiczne do przycisku „Find new places！”, ale pobrane zostaną tylko miejsca z kategorii „shopping”.

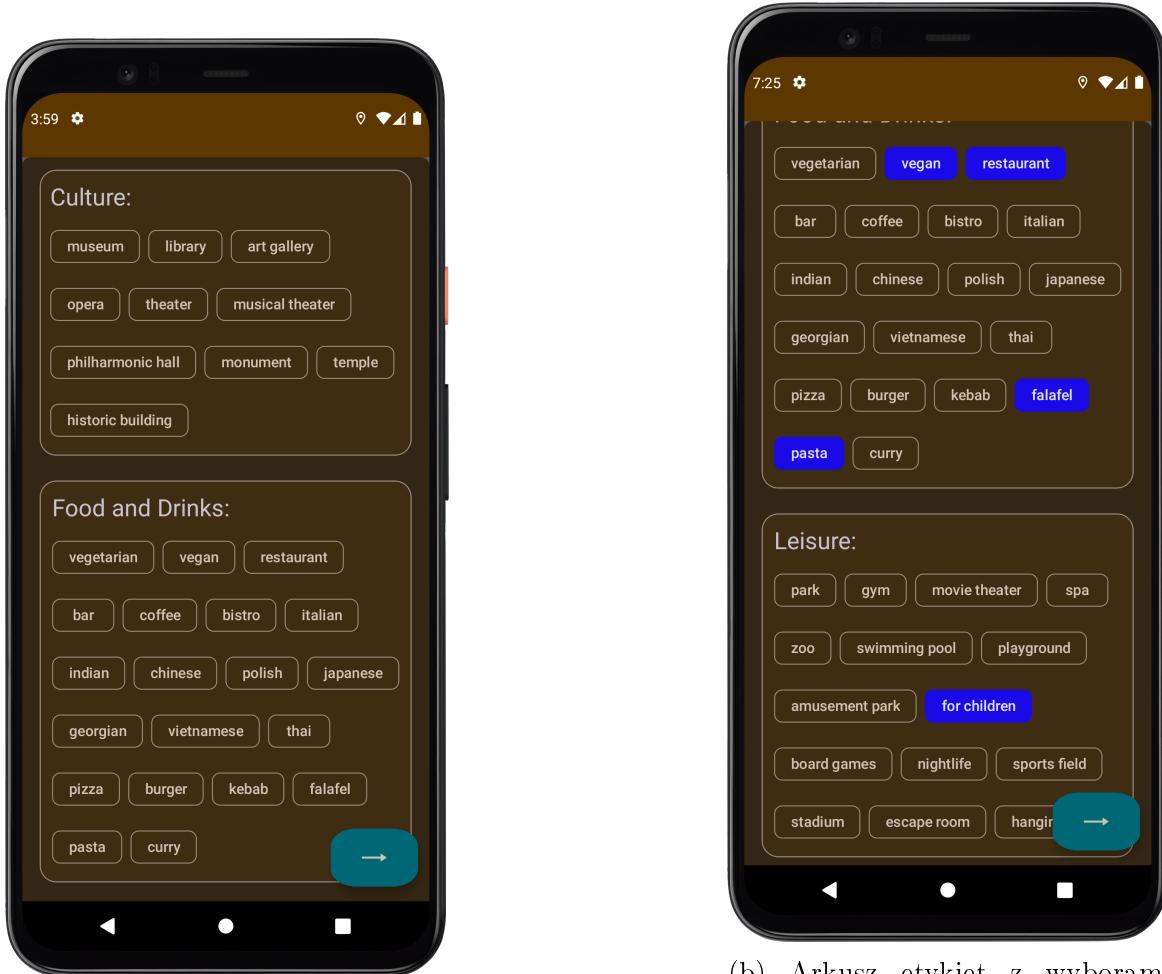
(a) Pozycja użytkownika widoczna na mapie.

(b) Wyszukane miejsca oznaczone na mapie.

Rysunek 11: Ekran mapy

Ostatni z chipów, opisany jako „more +”, wysuwa dolny arkusz (ang. *bottom sheet*) zawierający listę etykiet. Za pomocą tego ekranu użytkownik może wybrać do dziesię-

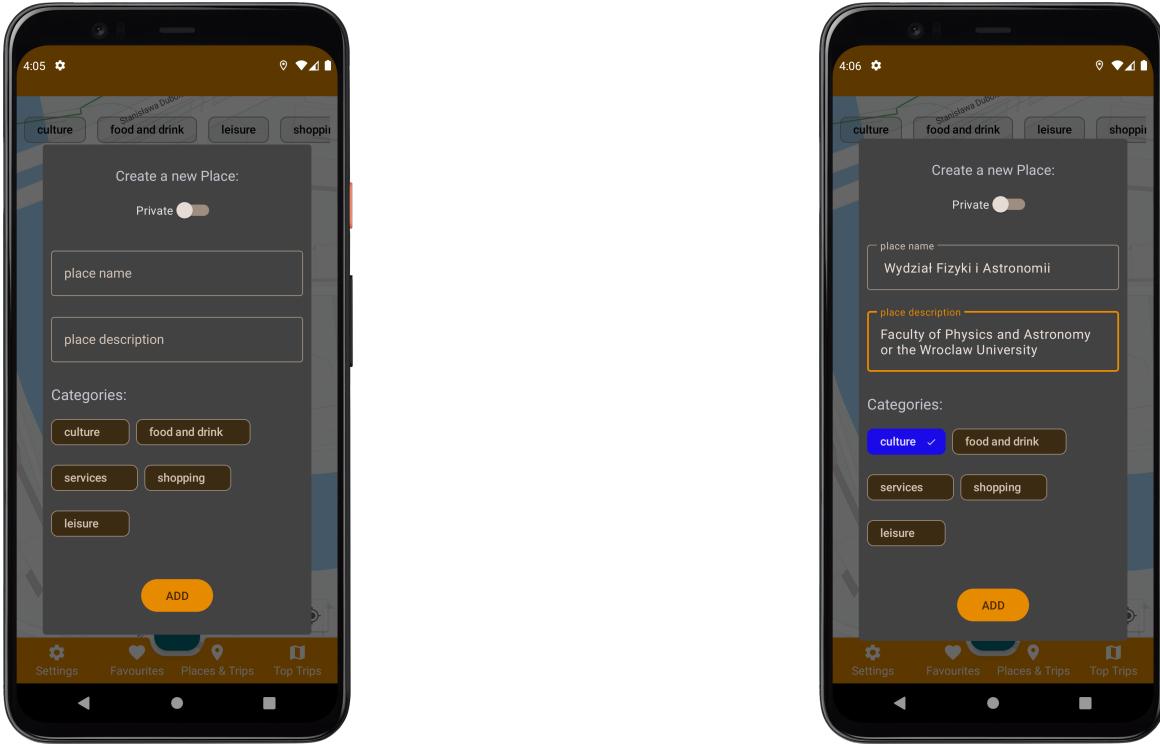
ciu pożądanych przez siebie etykiet. Po wciśnięciu znajdującego się w prawym dolnym rogu ekranu przycisku „Szukaj” (oznaczonego strzałką), na ekranie mapy wyświetcone zostaną miejsca w sposób analogiczny dla przycisku „Find new places!”, lecz pobrane zostaną tylko takie, które opisane są wybranymi przez użytkownika etykietami. Na Rysunku 12a zobaczyć można arkusz znaczników. Na Rysunku 12b widać przykład tego samego ekranu z zaznaczonymi przez użytkownika etykietami. Arkusz etykiet składa się, ze wspomnianych w rozdziale 3.1, chipów wyboru, które przejrzyście obrazują wybór etykiet.

Rysunek 12: Dolny arkusz etykiet.

Na środku ekranu znajduje się duża pomarańczowa pinezka, której igła zaznacza środek ekranu. W trakcie dodawania miejsca pełni ona funkcję kurSORA. Na dole ekranu, pośrodku, znajduje się oznaczony plusem przycisk dodania miejsca. Rozpoczyna on proces dodawania miejsca, znajdującego się w miejscu wskazanym przez kurSOR. Po wciśnięciu na ekranie pojawia się okno dialogowe z polami, które uzupełnić musi użytkownik, aby dodać miejsce do bazy danych. Użytkownik musi sprecyzować jego nazwę, opis oraz wybrać co najmniej jedną z pięciu możliwych kategorii. Dialog tworzenia miejsca widoczny jest na Rysunku 13a. Przykład poprawnie wypełnionego

ekranu tworzenia miejsca widoczny jest na Rysunku 13b

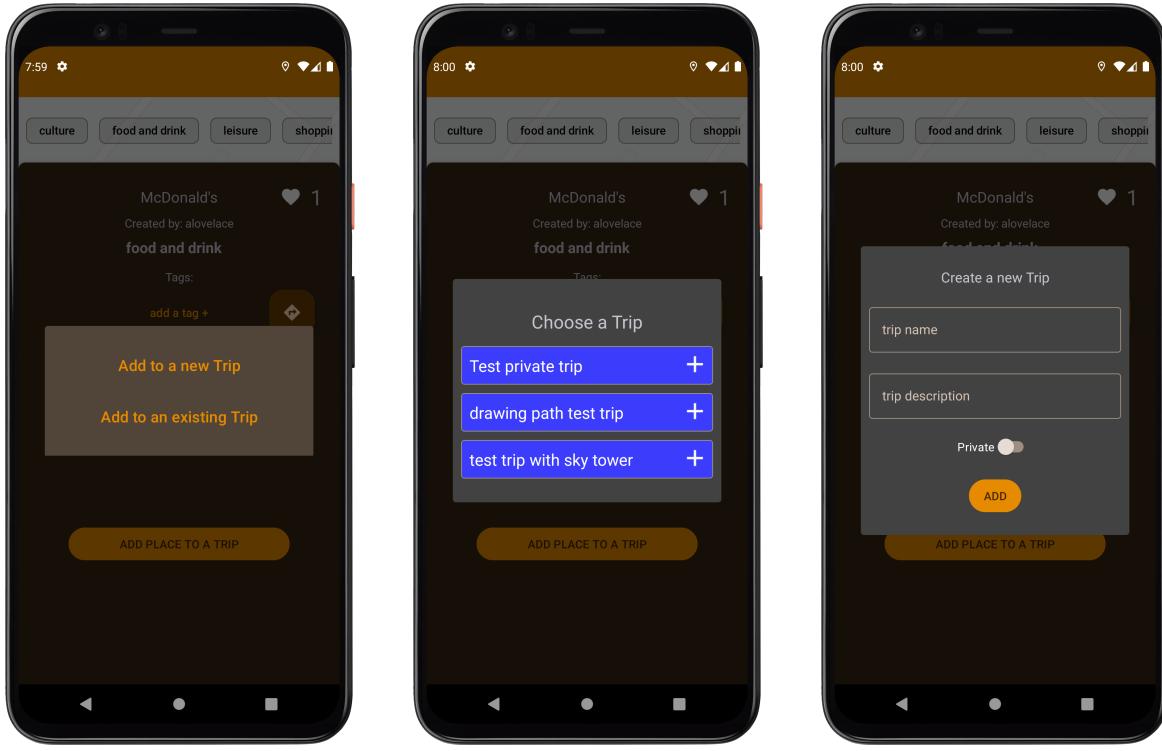
Rysunek 13: Dialog tworzenia miejsca.

Jak można zauważyc na Rysunku 11b, wyszukane miejsca pojawiają się na mapie jako pinezki. Kliknięcie pinezki otwiera dolny arkusz prezentujący szczegółowe informacje o danym miejscu. Na górze ekranu widoczne są: nazwa miejsca, jego autor i wybrane przez niego kategorie. W prawym górnym rogu znajduje się licznik polubień i przycisk w kształcie serca, za pomocą którego użytkownik może dodać miejsce do swoich ulubionych. Poniżej kategorii widoczna jest lista etykiet z licznikami dodania. Pod nimi znajduje się przycisk dodania etykiet. Otwiera on arkusz widoczny wcześniej podczas wyszukiwania na Rysunku 12. Tym razem na miejscu przycisku wyszukania widoczny jest przycisk dodania oznaczony plusem sugerującym zmianę akcji na dodawanie etykiet. Na prawo od przycisku dodawania etykiet znajduje się oznaczony obrazkiem znaku drogowego przycisk rysowania drogi. Zamyka on arkusz miejsca i rysuje na mapie trasę rozpoczynającą się w aktualnej pozycji użytkownika, a kończącą w wybranym miejscu. Przesuwanie palcem w prawo lub w lewo spowoduje zmianę aktualnie wyświetlanego miejsca na inne, znajdujące się w jego okolicy. Arkusz szczegółów miejsca widoczny jest na Rysunku 14.

Rysunek 14: Widok szczegółów miejsca.

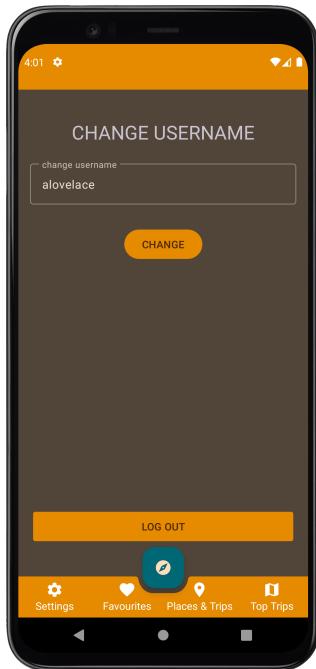
Na samym dole arkusza miejsca użytkownik ma możliwość dodania go do wycieczki. Wciśnięcie przycisku wywoła ekran dialogowy, widoczny na Rysunku 15a, dający użytkownikowi wybór pomiędzy dodaniem miejsca do istniejącej wycieczki lub utworzeniem nowej wycieczki zawierającej wybrane miejsce. Opcja istniejącej wycieczki przedstawi użytkownikowi listę wszystkich utworzonych przez niego wycieczek widoczną na Rysunku 15b. Wciskając element listy, użytkownik doda do niej wybrane miejsce i zakończy proces. Druga z opcji otworzy formularz tworzenia nowej wycieczki, w którym użytkownik może ustalić jej prywatność oraz nadać jej nazwę i opis.

Rysunek 15: Proces dodawania miejsca do wycieczki.

4.2.2 Ekran ustawień

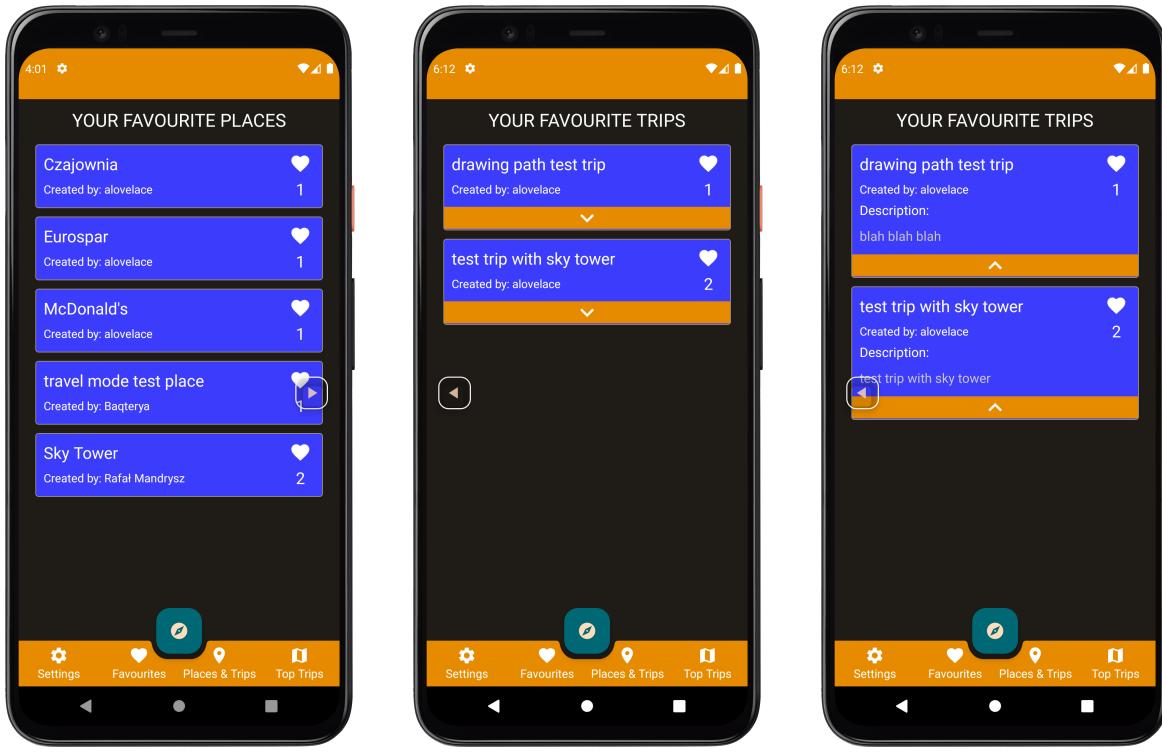
Pierwszy od lewej przycisk na dolnym pasku kieruje użytkownika do ekranu ustawień. Znajduje się w nim jedynie opcja zmiany pseudonimu oraz opcja wylogowania się. Dzięki temu, że zmiany w Cloud Firestore zachodzą w czasie rzeczywistym, zmiana pseudonimu skutkuje natychmiastową zmianą nazwy autora widocznej m.in. w arkuszu szczegółów miejsca. Przycisk wylogowania przenosi użytkownika do ekranu powitalnego. Ekran ustawień widoczny jest na Rysunku 16. Przy zmianie ekranu na inny niż ekran mapy zauważać można, że przycisk dodania miejsca został zastąpiony przez przycisk przedstawiający kompas. Wciśnięcie go powoduje powrót do ekranu mapy.

Rysunek 16: Widok ustawień.

4.2.3 Listy ulubionych miejsc i wycieczek

Następny na pasku dolnym jest oznaczony kształtem serca przycisk zatytułowany „Favourites” (pol. *Ulubione*). Przekierowuje on użytkownika do ekranu, na którym wylistowane są polubione przez użytkownika miejsca oraz wycieczki. Znajdują się one na osobnych listach, które przełączać można, przesuwając palcem w prawo lub w lewo, zgodnie z wyświetlonymi na ekranie strzałkami. Na Rysunku 17a zobaczyć można listę ulubionych miejsc użytkownika. Wciśnięcie elementu listy przeniesie użytkownika na ekran mapy i wyświetli na niej pinezkę tego miejsca. Wciśnięcie przycisku polubienia usunie miejsce z ulubionych i w czasie rzeczywistym usunie daną pozycję z listy. Przesunięcie ekranu w lewo wyświetli listę ulubionych wycieczek (Rysunek 17b). Każdy element listy posiada oznaczony strzałką przycisk rozwinięcia pozwalający zobaczyć podgląd opisu danej wycieczki (Rysunek 17c).

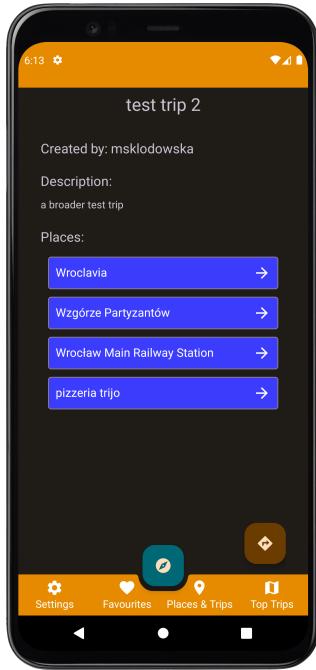
(a) Lista ulubionych miejsc użytkownika.

(b) Lista ulubionych wycieczek.

(c) Rozwinięty opis wycieczek.

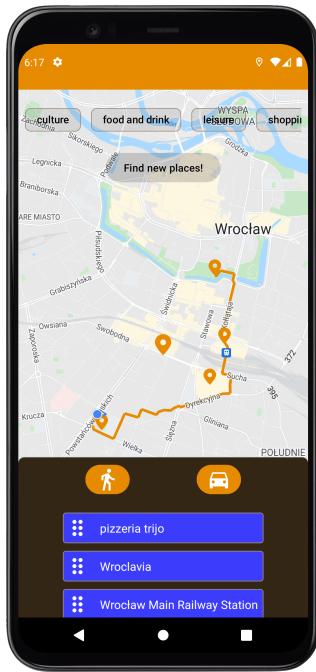
Rysunek 17: Ekran ulubionych miejsc i wycieczek.

Wciśnięcie elementu listy wycieczek przeniesie użytkownika do widocznego na rys 18 ekranu szczegółów wycieczki. Na samej górze ekranu widoczna jest nazwa wycieczki. Pod nią mieścią się pseudonim autora, opis oraz lista miejsc zawierających się w wycieczce. Wciśnięcie elementu listy miejsc przekieruje użytkownika do ekranu mapy i wyświetli na niej pinezkę przedstawiającą wybrane miejsce.

Rysunek 18: Ekran szczegółów wycieczki.

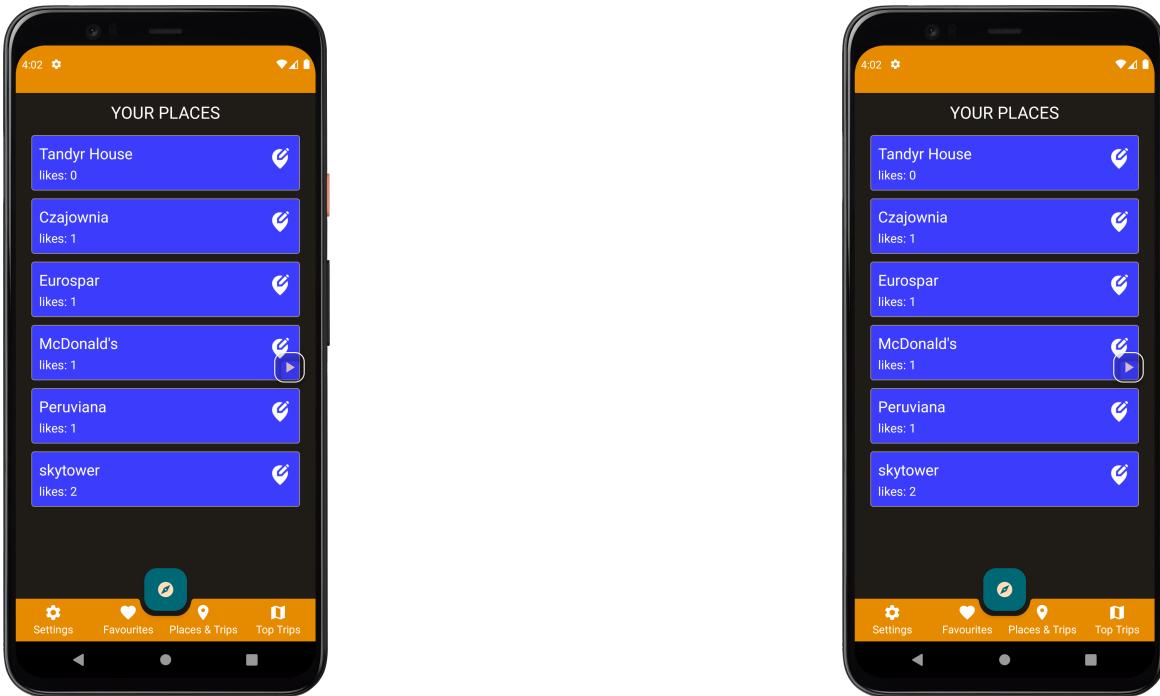
W prawym dole ekranu szczegółów wycieczki widoczny jest oznaczony znakiem drogowym przycisk rysowania trasy wycieczki. Przekierowuje on użytkownika na ekran mapy, gdzie zaczyna się proces rysowania trasy. Rozpoczyna się ona w aktualnej pozycji użytkownika, a kończy w ostatnim miejscu na liście. Po przekierowaniu na ekranie widoczny jest dolny arkusz pozwalający użytkownikowi na wybór pomiędzy trasą pieszą a samochodową oraz listą miejsc. Pozycje na liście oznaczone są ikoną mającą sugerować użytkownikowi, że może zmieniać kolejność elementów na liście, wybierając w ten sposób kolejność odwiedzania miejsc wycieczki. Widok ten przedstawiony jest na Rysunku 19.

Rysunek 19: Proces planowania trasy wycieczki.

4.2.4 Listy miejsc i wycieczek użytkownika

Trzecia z opcji widocznych na pasku dolnym opisana jest „Places and Trips” i przedstawia listy miejsc i wycieczek stworzonych przez użytkownika (Rysunek 20). Poruszanie się pomiędzy listą miejsc i wycieczek działa w ten sam sposób, co na opisany wcześniejszej ekranie „Favourites”. Widoczna na Rysunku 20a lista przedstawia wszystkie dodane przez użytkownika miejsca wraz z liczbą ich polubień przez wszystkich użytkowników. Podobnie skonstruowana jest widoczna na Rysunku 20b lista wycieczek stworzonych przez użytkownika.

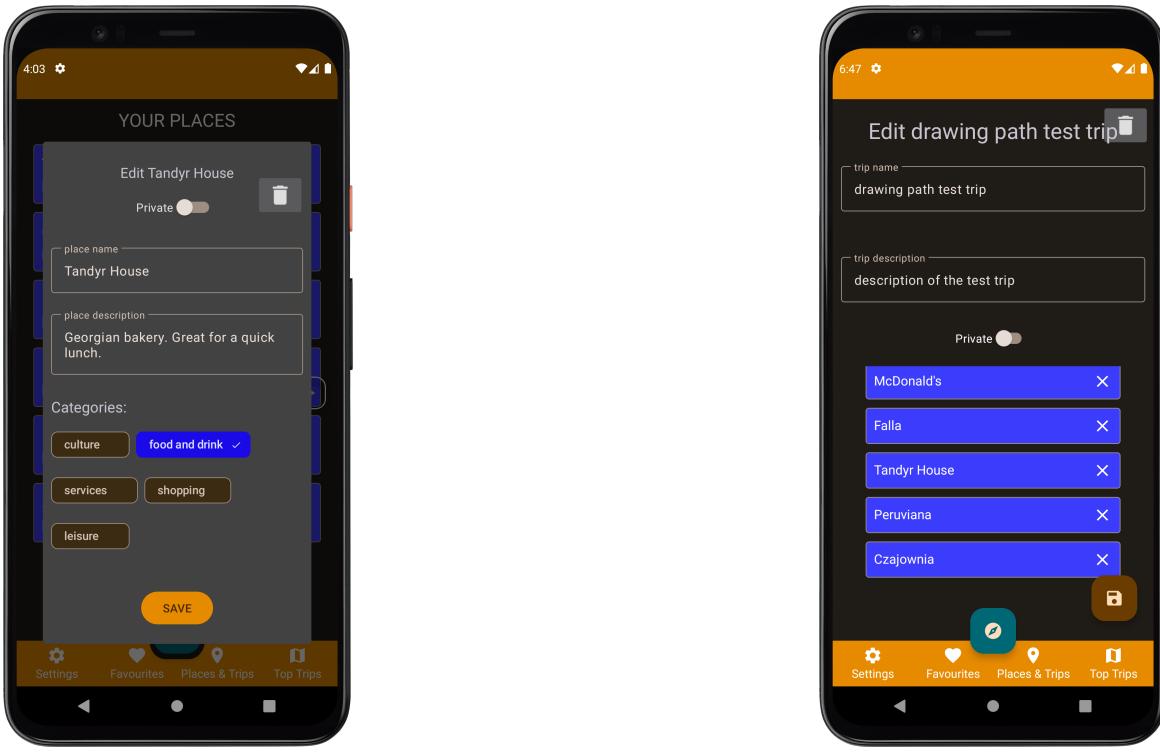

(a) Lista miejsc użytkownika.

(b) Lista wycieczek użytkownika.

Rysunek 20: Ekran miejsc i wycieczek użytkownika.

Wciśnięcie elementu listy miejsc stworzonych przez użytkownika przekierowuje użytkownika do ekranu mapy, na której wyświetlane zostaje wybrane miejsce. Wciśnięcie ikony edycji miejsca skutkuje wyświetleniem dialogu edycji miejsca widocznego na Rysunku 21a. Jest on analogiczny do przedstawionego wcześniej ekranu dialogowego służącego do utworzenia miejsca, z tą różnicą, że jest on uzupełniony aktualnymi danymi miejsca oraz obok nazwy miejsca widoczny jest przedstawiający ikonę kosza przycisk usunięcia miejsca. Powoduje on, poprzedzone dialogiem ostrzegawczym, bezpowrotnie usunięcie miejsca z bazy danych. Znajdujący się na dole ekranu dialogowego przycisk „Save” (pol. *Zapisz*) zapisuje zmiany wprowadzone przez użytkownika. Wciśnięcie elementu listy wycieczek użytkownika przenosi użytkownika do ekranu edycji wycieczki. Widoczne są w nim pola do edycji nazwy, opisu i prywatności wycieczki, przycisk usunięcia, działający analogicznie do przycisku usunięcia miejsca, oraz lista zawartych w wycieczce miejsc. Elementy listy miejsc wycieczki opatrzone są ikoną „X”, której wcisnięcie skutkuje usunięciem miejsca z wycieczki. Ekran edycji wycieczki przedstawiony jest na Rysunku 21b.

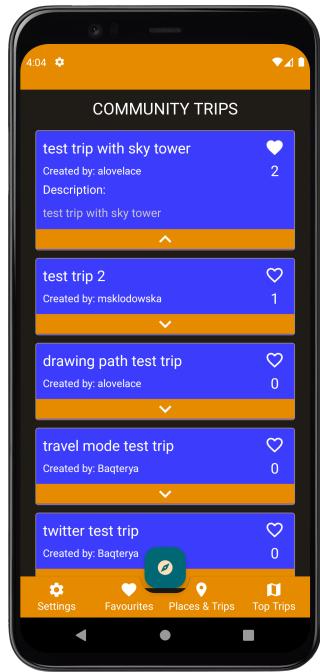
(a) Dialog edycji miejsca.

(b) Ekran edycji wycieczki.

Rysunek 21: Edycja miejsc i wycieczek użytkownika.

4.2.5 Lista najpopularniejszych wycieczek

Ostatni z dostępnych w aplikacji ekranów to ekran przedstawiający listę stu nieprywatnych wycieczek stworzonych przez użytkowników aplikacji o największej ilości polubień. Są one uporządkowane względem liczby polubień. Jest to sposób na to, aby użytkownicy mogli odkrywać stworzone przez innych wycieczki i poznawać popularne trasy. Elementy listy przedstawiają nazwę, twórcę oraz ilość polubień wycieczek, a także przycisk pozwalający rozwinąć ich opis. Wciśnięcie przycisku polubienia doda miejsce do ulubionych miejsc użytkownika. Wciśnięcie elementu listy przeniesie użytkownika do widocznego na Rysunku 15 ekranu szczegółów miejsca. Ekran listy najpopularniejszych wycieczek widoczny jest na Rysunku 22.

Rysunek 22: Ekran najpopularniejszych wycieczek.

5 Podsumowanie

Zamysłem niniejszej pracy było stworzenie narzędzia pozwalającego użytkownikom na zapisywaniu ciekawych miejsc we Wrocławiu i na dzieleniu się nimi z innymi użytkownikami. Głównymi celami w tworzeniu aplikacji były autoryzacja użytkowników, możliwość zapisywania miejsc oraz wycieczek do bazy danych Cloud Firestore, oraz zapewnienie użytkownikowi usług nawigacyjnych: wskazywania jego pozycji oraz rysowania ścieżek prowadzących do miejsc lub obrazujących przebieg wycieczki. Cele te zostały zrealizowane.

Moja aplikacja może stanowić podstawę do rozwoju bardziej rozbudowanej aplikacji nawigacyjno-społecznościowej. Dzięki wykorzystaniu usług Firebase, zastosowana w niej baza danych jest otwarta na rozwój i skalowanie. Dzięki dobrej wydajności Cloud Firestore nie będzie problemem ani ewentualny wzrost liczby użytkowników, ani ilości wprowadzanych przez nich danych. Co więcej, aplikacja próbuje poruszyć istotny temat w projektowaniu aplikacji społecznościowych jakim jest aktywizacja użytkowników. Zaimplementowany w niej system znaczników stanowi elastyczną bazę, na której można by zbudować zaawansowany system komunikacji między użytkownikami. Znaczniki wymagają one od nich zdecydowanie mniej inicjatywy niż ma to miejsce w przypadku pisania tradycyjnych komentarzy. Dzięki temu można liczyć na większy udział użytkowników w wykorzystywaniu tej funkcji.

Proces tworzenia aplikacji nie był pozbawiony problemów. Zastosowanie Material Design pozwala na uzyskanie przejrzystego, estetycznego i responsywnego interfejsu, lecz w paru miejscach ustawienie przycisków nie jest dostatecznie dobrze przemyślane. Niektóre funkcjonalności interfejsu, takie jak przesuwanie na boki miejsc w arkuszu szczegółów Miejsc, mogą być nieintuicyjne. W wypadku przyszłego rozwoju aplikacji nacisk powinien zostać położony na rozbudowanie interfejsu rysowania trasy wycieczki, który, chociaż funkcjonalny, odstaje w kwestii wygody obsługi. Rozbudowie powinien ulec także ekran ustawień, który w obecnym stanie jest dość ubogi. W przyszłym rozwoju aplikacji powinny zagościć w nim np. takie opcje jak zmiana języka aplikacji czy zaimplementowanie zmiany motywów pomiędzy jasnym a ciemnym.

Mimo wszystko tworzenie aplikacji odbyło się bez większych problemów technicznych. Zawdzięczam to wygodzie używania chmury obliczeniowej Firebase oraz oferowanym przez Google bibliotekom i narzędziom. Istotne jest też to, że wykorzystane w niniejszej pracy narzędzia są narzędziami współczesnymi i wciąż na bieżąco rozwijanymi. Dzięki temu dostępna jest obszerna i przystępna dokumentacja. Proces budowy aplikacji dowodzi, że Firebase jest potężnym i przystępnym w obsłudze narzędziem, dzięki któremu nawet jednoosobowy zespół jest w stanie w krótkim czasie wdrożyć aplikację wykorzystującą rozbudowaną bazę danych i szereg bezpiecznych i wydajnych rozwiązań sieciowych takich jak autoryzacja użytkowników.

Bibliografia

- [1] Alex Amies i in. *Developing and Hosting Applications on the Cloud*. IBM Press, 2012.
- [2] Valve Corporation. *Browse Steam Your Way, Introducing Steam Tags, A Powerful New Way to Shop For Games*. URL: <https://store.steampowered.com/tag/> (term. wiz. 11.04.2022).
- [3] Garcia-Molina i in. *Database Systems: The Complete Book*. Sty. 2002.
- [4] Sławek Iłski. *Wrocław — Rynek — Panorama z kościoła p.w. św. Elżbiety*. (term. wiz. 16.04.2022). 27 lip. 2012. URL: <https://web.archive.org/web/20161024173922/http://www.panoramio.com/photo/76098529>.
- [5] Google Inc. *Android's Kotlin-first approach*. URL: <https://developer.android.com/kotlin/first> (term. wiz. 07.04.2022).
- [6] Google Inc. *Chips, guidelines*. URL: <https://m3.material.io/components/chips/guidelines> (term. wiz. 13.04.2022).
- [7] Google Inc. *Chips, overview*. URL: <https://m3.material.io/components/chips/overview> (term. wiz. 13.04.2022).
- [8] Google Inc. *Dokumentacja Cloud Firestore*. URL: <https://firebase.google.com/docs/firestore> (term. wiz. 07.04.2022).
- [9] Google Inc. *Dokumentacja klasy View*. URL: <https://developer.android.com/reference/android/view/View> (term. wiz. 13.04.2022).
- [10] Google Inc. *Elementy składowe obiektu DirectionsResult*. URL: <https://developers.google.com/maps/documentation/javascript/directions#Routes> (term. wiz. 15.04.2022).
- [11] Google Inc. *Geo queries*. URL: <https://firebase.google.com/docs/firestore/solutions/geoqueries> (term. wiz. 11.04.2022).
- [12] Google Inc. *Google Firebase Authentication*. URL: <https://firebase.google.com/products/auth> (term. wiz. 07.04.2022).
- [13] Google Inc. *Google Firebase Build Products*. URL: <https://firebase.google.com/products-build> (term. wiz. 07.04.2022).
- [14] Google Inc. *Google Firebase Cloud Firestore*. URL: <https://firebase.google.com/products/firestore> (term. wiz. 07.04.2022).
- [15] Google Inc. *Indeksowanie w Cloud Firestore*. URL: <https://firebase.google.com/docs/firestore/query-data/indexing> (term. wiz. 07.04.2022).
- [16] Google Inc. *Material Theme Builder*. URL: <https://material-foundation.github.io/material-theme-builder/#/custom> (term. wiz. 13.04.2022).
- [17] Google Inc. *Meet Android Studio*. URL: <https://developer.android.com/studio/intro> (term. wiz. 07.04.2022).
- [18] Google Inc. *Produkty Google Cloud*. URL: <https://cloud.google.com/products> (term. wiz. 07.04.2022).

- [19] Google Inc. *Produkty Google Maps Platform*. URL: <https://mapsplatform.google.com/maps-products/> (term. wiz. 07.04.2022).
- [20] Google Inc. *Przegląd Google Cloud*. URL: <https://cloud.google.com/docs/overview> (term. wiz. 07.04.2022).
- [21] Google Inc. *Skalowanie w Cloud Firestore*. URL: <https://cloud.google.com/architecture/building-scalable-apps-with-cloud-firestore> (term. wiz. 07.04.2022).
- [22] Google Inc. *Strona główna Android Jetpack*. URL: <https://developer.android.com/jetpack> (term. wiz. 13.04.2022).
- [23] Google Inc. *Strona główna Google Firebase*. URL: <https://firebase.google.com/> (term. wiz. 07.04.2022).
- [24] Google Inc. *Strona główna Google Maps Platform*. URL: <https://mapsplatform.google.com/> (term. wiz. 07.04.2022).
- [25] Google Inc. *The Activity Lifecycle*. URL: <https://developer.android.com/guide/components/activities/activity-lifecycle> (term. wiz. 13.04.2022).
- [26] Google Inc. *Volley*. URL: <https://google.github.io/volley/> (term. wiz. 15.04.2022).
- [27] JetBrains s.r.o. *Strona główna języka Kotlin*. URL: <https://kotlinlang.org/> (term. wiz. 07.04.2022).
- [28] Statista. *Mobile operating systems' market share worldwide from January 2012 to January 2022*. URL: <https://www.statista.com/statistics/272698/global-market-share-held-by-mobile-operating-systems-since-2009/> (term. wiz. 07.04.2022).
- [29] *Strona główna Open Handset Alliance*. URL: <https://www.openhandsetalliance.com/index.html> (term. wiz. 07.04.2022).